

Helse- og atferdsundersøkelse på Wachtelhund

Oslo 26.10.2013

Forord

Helse- og atferdsundersøkelsen for Wachtelhund er nå ferdig. Denne rapporten vil være en kombinasjon av litt tekst og en del tabeller/diagrammer over forekomster av ulike sykdommer og atferds-egenskaper. Vi har hovedfokus på viktige/ hyppig registrerte anmerkninger. Hvis en egenskap ikke er nevnt, vil det bety at det ikke en noen registreringer, eller at antallet registreringer er nesten ubetydelig slik at en nærmest kan se bort fra forekomsten av den aktuelle “anmerkningen”. I en såpass liten rase har vi forsøkt å være ekstra forsiktige med presentasjonen – slik at den ikke «røper» identiteten til noen av hundene.

Antall svar

I undersøkelsen kom det inn 118 besvarelser. Klubben har vært aktive med å få flest mulig til å svare og det kan jo se ut til at svarprosenten er veldig høy. Det er likevel viktig å være klar over at 118 besvarelser er litt lavt hvis en vil fremstille ulike ting i prosenter. Spesielt vil **undergrupper** kunne komme fram som høye prosenter f.eks. «100%» og som faktisk bare består av en hund eller to- hvis det blir regnet ut i fra forekomsten av et spesielt symptom. Det kan eksempelvis være at 2 hunder hadde albuledsdysplasi og begge haltet (100%). Det er åpenbart at slike prosenter blir svært usikre når tallene er lave. I slike tilfeller er det bedre å bruke de reelle tallene. Det er derfor spesielt viktig at en ser prosenter i sammenheng med antall hunder i gruppen som en uttaler seg om.

Selv om totalantallet hunder som har svart er lavt er det det beste inntrykket en kan få av rasen i Norge og gir den best mulige oversikten over situasjonen i rasen..

Ved vurdering av resultatene må en videre vurdere om de som har svart er representative for rasen, dvs om de har svart “upåvirket av” hundens faktiske helse og atferd. Dersom de som har svart har en overvekt av friske hunder vil undersøkelsen vise at rasen er friskere enn den er, og tilsvarende, dersom det er en overvekt av hunder med “anmerkninger”, vil en tro at forekomsten er høyere enn det som er tilfellet. Undersøkelsen er altså en **oppsummering av hundeeiernes besvarelser** som forhåpentligvis er et uttrykk for den reelle situasjonen.

Ofte er det et hovedspørsmål (f.eks. om en hund har hatt en sykdom/sykdomsgruppe) og noen underspørsmål som er ment å spesifisere **for de som har svart ja** på hovedspørsmålet. I noen tilfeller vil ikke tallene stemme helt mellom totalantallet «ja» i hovedspørsmål og

underspørsmål. Det kan skyldes at noen som har svart «nei» på et hovedspørsmål – likevel har svart på spesifiseringen i underspørsmålet.

Fordi det ikke fins noen offisiell registrering av dødsdato for norske hunder er det ikke mulig å vite hvor mange levende hunder vi har for hver rase. Det er derfor vanskelig å få et godt bilde på svarprosenten på en undersøkelse som dette, fordi en ikke vet hvor mange som faktisk kunne ha svart. Fra 2003-2012 (siste 10 år) ble det registrert 118 Wachtelhunder i NKK. «Svarprosenten» **relativt til registreringstallene siste 10 år**, er altså ca 100%. Dette betyr ikke nødvendigvis at **alle** har svart, men er uansett en veldig bra svarprosent. Det tyder på at klubben har jobbet aktivt for å få folk til å svare. Svarprosenten i henhold til faktisk antall hunder er ukjent.

Dødsårsaker

For å få et bilde på dødsårsaker hadde det vært nødvendig å få noen svarer på helsen også på hunder som er gått bort relativt nylig. Det ble gitt opplysninger om 25 hunder i denne gruppen, det er også litt lite til å kunne gi et sikkert bilde på dødsårsaker i rasen, men vil gi et grovt bilde.

Oslo 17.10.2013

Frode Lingaas

Generell beskrivelse – del 1

Alder

Gjennomsnittsalderen på 82 levende hunder i undersøkelsen var 5,4 år. 25 døde hunder (med levealder) levde i gjennomsnitt til de var 6,8 år. 70 av de levende hundene (med oppgitt alder) – og var over 1 år, denne gruppen hadde et gjennomsnittsalder på 4,6 år. I denne gruppen var det 30 hannhunder (~4,4 år) og 42 tisper (~4,9 år)

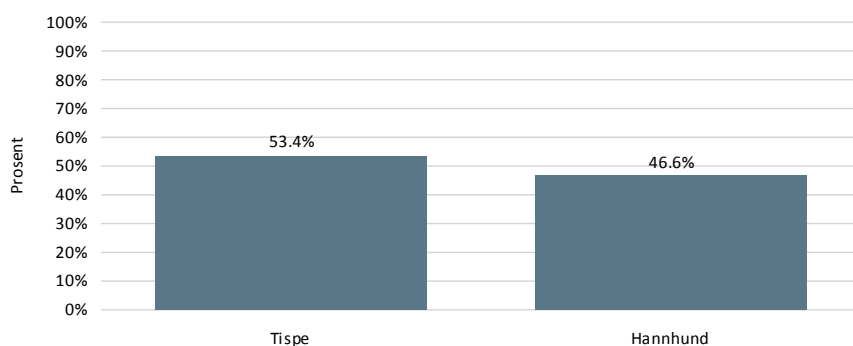
Levende/døde

Det er svart på 28 døde hunder

Kjønn

I hele materialet på 118 besvarelser er 53% av hundene tisper og 47% er hannhunder

2. Hundens kjønn?

Navn	Prosent
Tispe	53,4%
Hannhund	46,6%
N	118

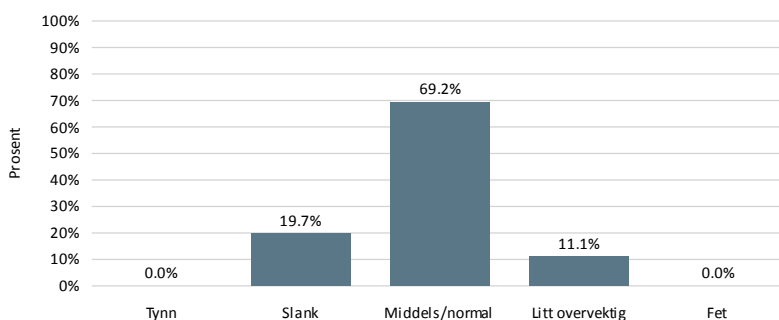
Kastrering

6 hunder av 118 hunder var kastret som svarer til ca 5 %, -like mange hannhunder og tisper. Alle tispene oppgir helse som årsak til kastreringen, men hos hannhunder oppgis både helse (1) og atferd (2) som årsak

Ingen fete hunder

Det ble spurt om hundens hold, og eier kunne svare på om den var tynn (1), slank(2), middels (3), litt overvektig (4) eller fet (5). 69% av eierne vurderte hunden sin som middels, 20% som slank, mens ca 11% vurderte hunden sin som overvektig.

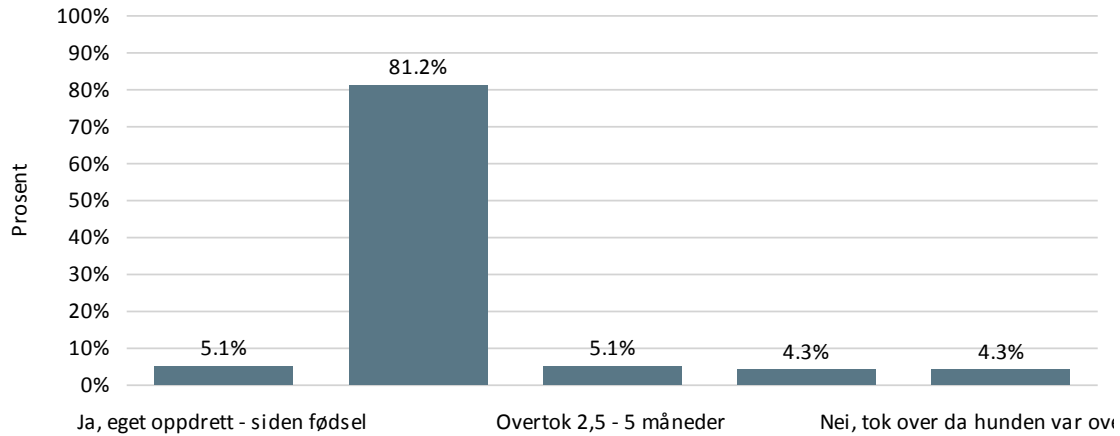
Hundens hold?

Overtakelse

Ca 5% hadde hatt hunden siden fødsel, 81% overtok ved 8-10 uker; 5% mellom 2,5 og 5 mndr, 9% hadde overtatt hunden senere.

Har du hatt hunden siden avvenning?

Navn	Prosent
Ja, eget oppdrett - siden fødsel	5,1%
Ja, overtok ved ca. 8-10 uker	81,2%
Overtok 2,5 - 5 måneder	5,1%
Nei, overtok da hunden var 6-12 måneder	4,3%
Nei, tok over da hunden var over et år	4,3%
N	117

Kontakt med Veterinærhøgskolen, blodprøver/forskning

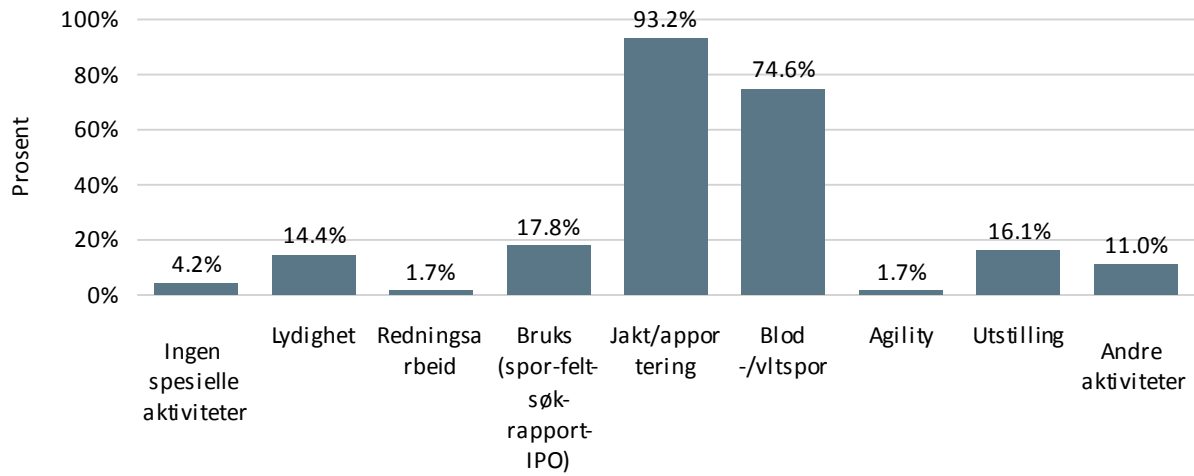
De fleste av eierne var positive til å bidra med mer informasjon og til at Veterinærhøgskolen tok kontakt med dem etter undersøkelsen, og ville gjerne bidra med en blodprøve fra hunden hvis det kunne bidra til forskning for bedre helse. Dette viser en veldig positiv holdning til helsearbeidet på rasen.

Blodprøver i forbindelse med mistanke om sykdom?

48 hunder (15%) av de som svarte oppgir at det «nylig» er tatt blod av hunden (7% usikre)

Aktiviteter

Blir hunden brukt regelmessig til noen av følgende aktiviteter (flere svar mulig)?

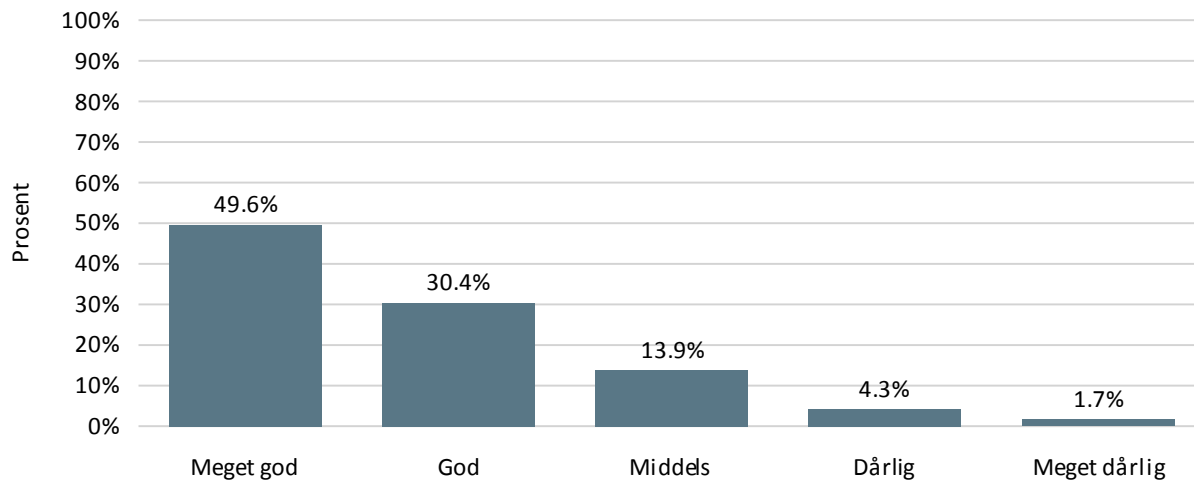

Navn	Prosent
Ingen spesielle aktiviteter	4,2%
Lydighet	14,4%
Redningsarbeid	1,7%
Bruks (spor-felt-søk-rapport-IPO)	17,8%
Jakt/apportering	93,2%
Blod-/vltspor	74,6%
Agility	1,7%
Utstilling	16,1%
Andre aktiviteter	11,0%
N	118

Del II, Generell Helse

80% av eierne var godt eller meget godt fornøyd med hundens helse, mens ca 14% vurderte hundens helse til middels. Ca 6 prosent karakteriserte helsen som dårlig/ meget dårlig. Dette gjelder alle hundene i undersøkelsen, inkludert unge hunder under 1 år, voksne hunder og hunder som er døde.

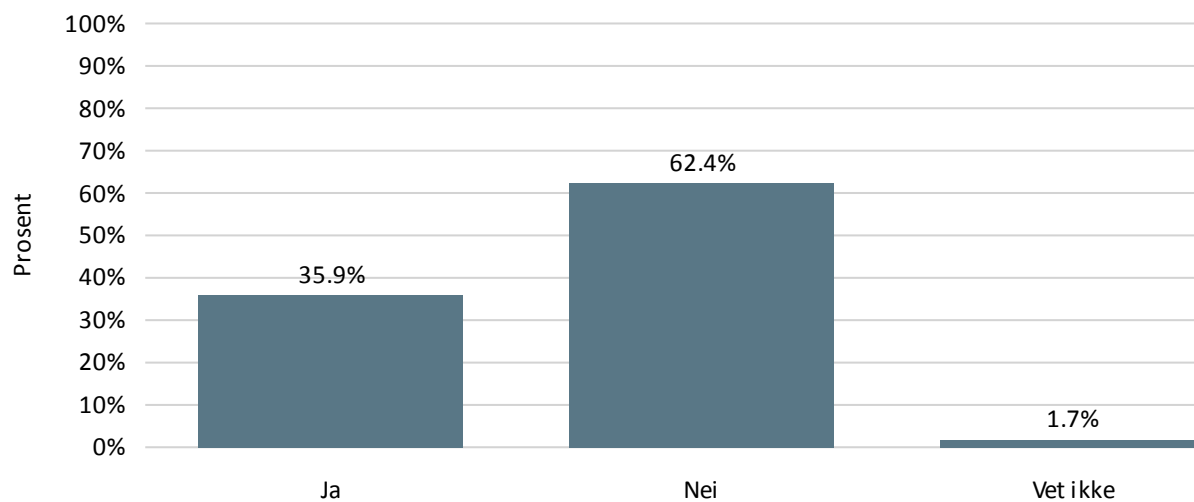
Hvordan er hundens generelle helse?

Hud, pels øre

36% responderte på at hunden har hatt vedvarende/alvorlige problemer med hud/pels/øre.

Har hunden noen gang hatt langvarige/tilbakevendende problemer med hud/pels/øre? Symptomer kan f.eks være håravfall, kløe, utslett, eksem, kviser, blemmer eller skorper.

Navn	Prosent
Ja	35,9%
Nei	62,4%
Vet ikke	1,7%
N	117

Kategoriene det var spurt om var 1: Hyppig hudbetennelse, 2: Hyppig ørebetennelse, 3: Kløe irritasjon, 4: Overdreven røyting/hårtap, 5: Analkjertelproblem, 6: tilstoppede talgkjertler, 7: hudsvulst, 8: Parasitter, 9: Demodex; 10: Røde/såre poter, 11: Slikker labber/ biter negler; 12: Hårløse flekker; 13: Byller/hevelser mellom tær

De (43) hundene som hadde hatt problemer svarer følgende på hva som karakteriserte hudproblemene:

Navn	Prosent
Hyppig hudbetennelse/eksem/utslett	41,9%
Hyppig ørebetennelse	55,8%
Kløe/hudirritasjon	83,7%
Røde eller såre poter	37,2%
Kløe i lyske/armhule	18,6%
Kløe ved halerot	25,6%
Overdreven røyting/hårtap	11,6%
Hårløse flekker	18,6%
Analkjertelproblem	14,0%
Tilstoppet talgkjertel	0,0%
Hudsvulst	0,0%
Parasitter	2,3%
Demodex (hårsekkmidd)	2,3%
Furunkulose	2,3%
Vet ikke	2,3%
N	43

Hvis en ser på de enkelte diagnoser går fram at **av hundene med problemer** er 42% rapportert med hyppig hudbetennelse, 56% har hatt problemer med ørebetennelse, 84% med hyppig kløe.

Demodex

Er bare registrert noe få tilfeller i helseundersøkelsen, se tabell over.

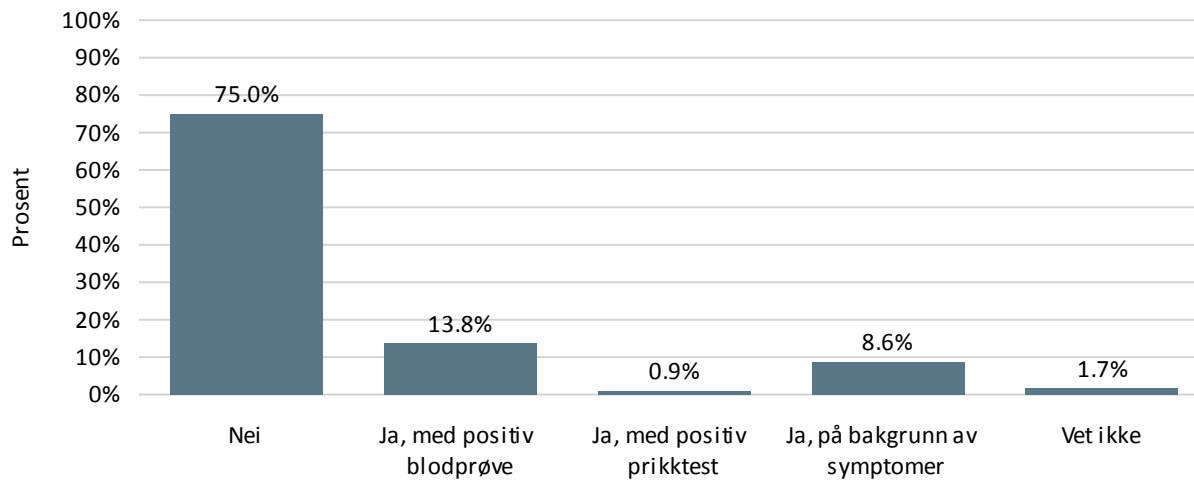
Furunkulose

Er bare registrert noe få tilfeller i helseundersøkelsen, se tabell over.

Allergi

116 har svart på dette spørsmålet. 14% oppgir at hunden oppgir positiv blodprøve, 9% på bakgrunn av symptomer, mens 6% oppgir fôrallergi.

Er hunden din diagnostisert med allergi/atopi?

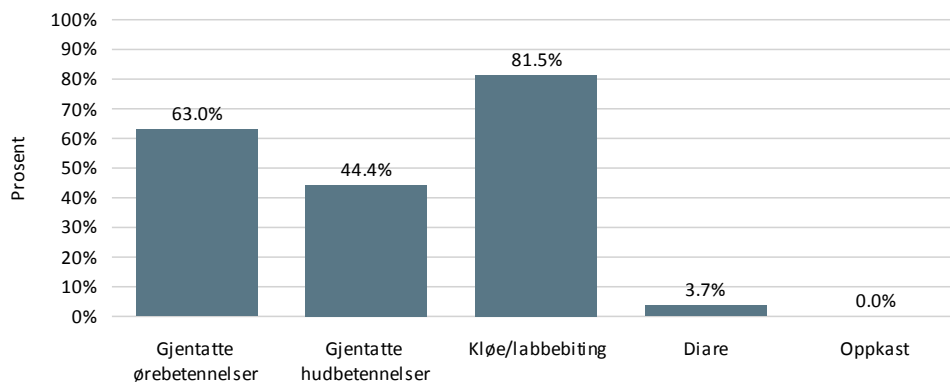

Navn	Prosent
Nei	75,0%
Ja, med positiv blodprøve	13,8%
Ja, med positiv prikktest	0,9%
Ja, på bakgrunn av symptomer	8,6%
Vet ikke	1,7%
N	116

Symptomer på allergi

27 har svart på dette spørsmålet. Ørebetennelse, gjentatt hudbetennelse og kløe er vanligst, 4% oppgir diaré

Hvilke symptomer på allergi/atopi har hunden din? (flere svar mulig)

Navn	Prosent
Gjentatte ørebetennelser	63,0%
Gjentatte hudbetennelser	44,4%
Kløe/labbebiting	81,5%
Diare	3,7%
Oppkast	0,0%
N	27

FORDØYELSESSYSTEMET

Tann/kjevefeil

Det nesten ikke rapportert tilfeller av feil på tenner i rasen. 2 hunder hadde melketenner som ikke ble felt.

Vedvarende problemer i fordøyelsessystemet

5 hunder, ca 4%, oppgir at hunden hatt vedvarende, tilbakevendende eller alvorlige fordøyelsesproblemer. 2 hunder har hyppig diaré, 3 har gjentatte episoder med oppkast, 2 har episoder med buksmerter, og en oppgir kronisk diaré

10 hunder (8,6%) hadde hatt fremmedlegeme.

Spiserørsutvidelse

Ingen hunder har hatt dette

Lever sykdom

Ingen hunder har hatt dette

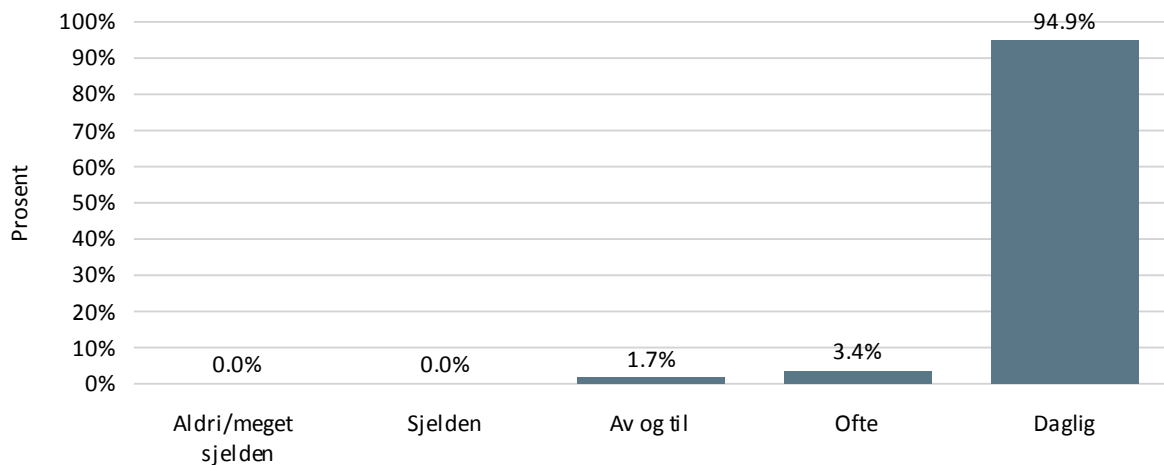
Bukspyttkjertelen (pancreas)

1 eiere har oppgitt dette, eier klassifiserer dette som betennelse i bukspyttkjertelen

FÔRING

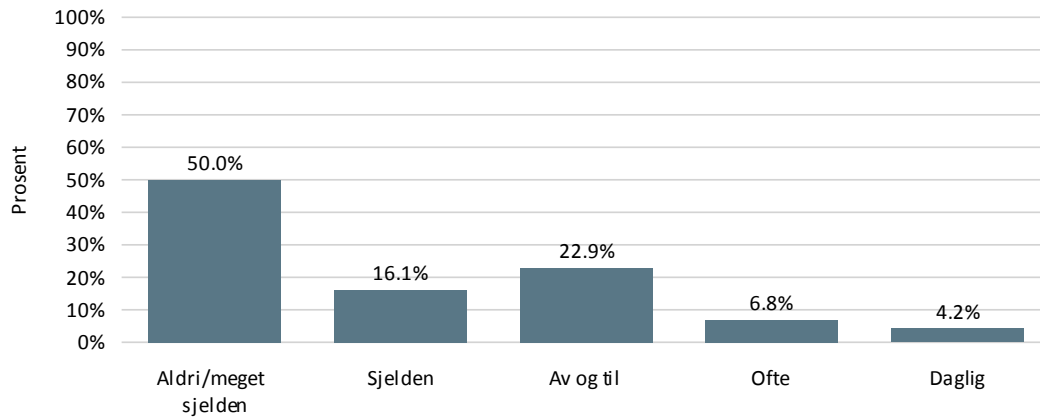
Diagrammene under viser hva slags fôr som blir mest brukt på rasen.

33. Hvor ofte bruker du tørrfôr?

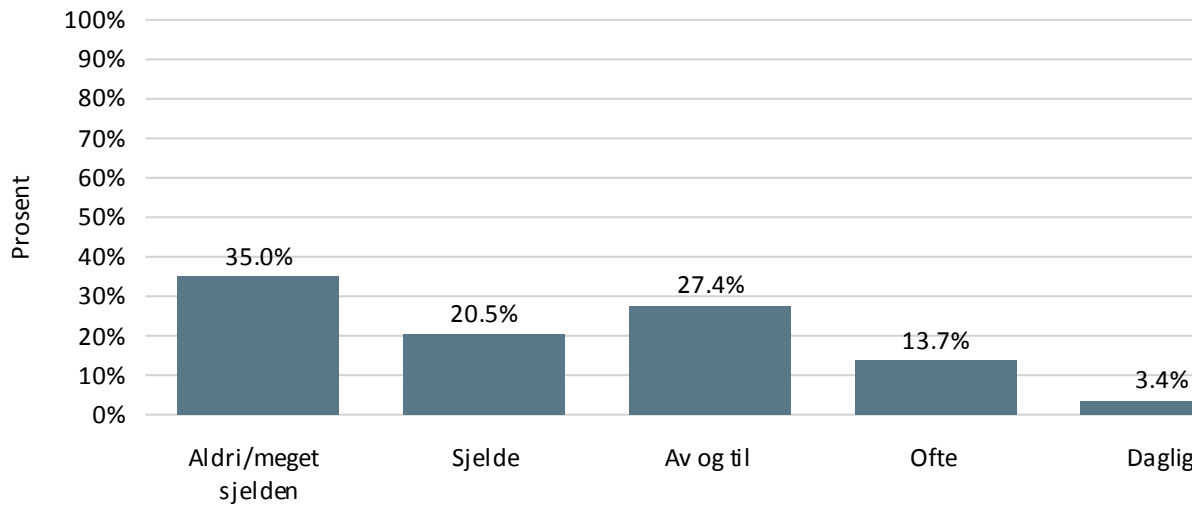
Navn	Prosent
Aldri/meget sjelden	0,0%
Sjelden	0,0%
Av og til	1,7%
Ofte	3,4%
Daglig	94,9%
N	118

34. Hvor ofte bruker du ferskt/ frosset fôr?

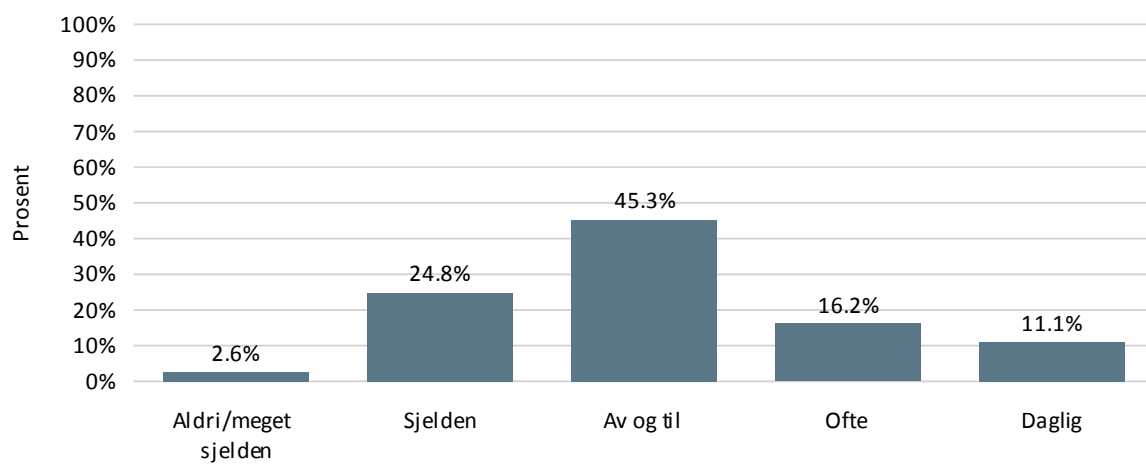
Navn	Prosent
Aldri/meget sjelden	50,0%
Sjelden	16,1%
Av og til	22,9%
Ofte	6,8%
Daglig	4,2%
N	118

35. Hvor ofte bruker du matrester?

Navn	Prosent
Aldri/meget sjelden	35,0%
Sjelde	20,5%
Av og til	27,4%
Ofte	13,7%
Daglig	3,4%
N	117

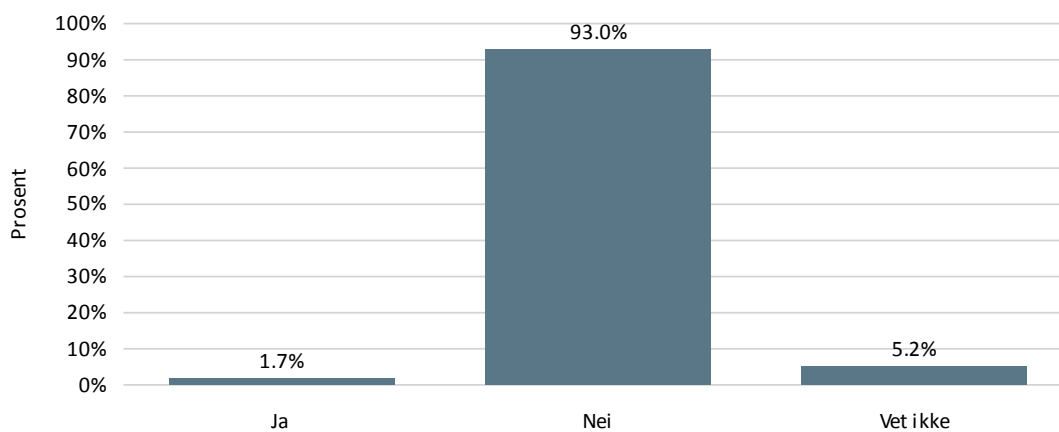
36. Hvor ofte gis tyggesaker, svineører o.l.?

Navn	Prosent
Aldri/meget sjelden	2,6%
Sjelden	24,8%
Av og til	45,3%
Ofte	16,2%
Daglig	11,1%
N	117

BROKK

37. Har hunden hatt brokk?

Navn	Prosent
Ja	1,7%
Nei	93,0%
Vet ikke	5,2%
N	115

2 hunder (av 115, dvs ca 2%) var oppgitt med navlebrokk

Hjerte-karsystemet

2 (av 118) hunder har hatt symptomer på hjertesykdom - begge oppgir «hjertekrampe» som symptom.

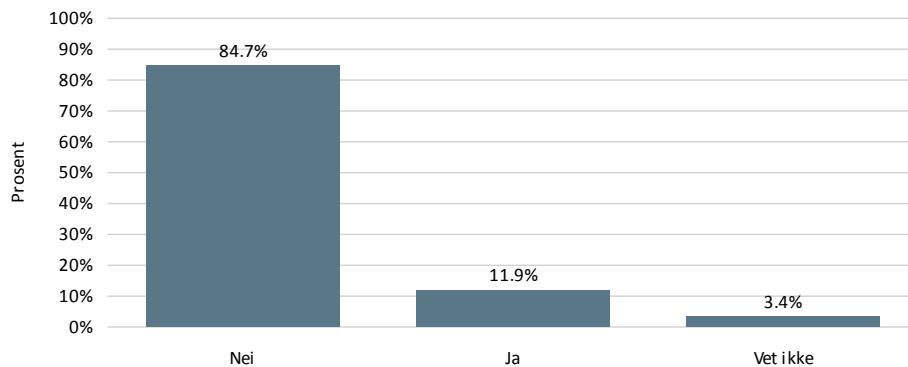
Ingen muskelsykdommer er oppgitt

LUFTVEIER

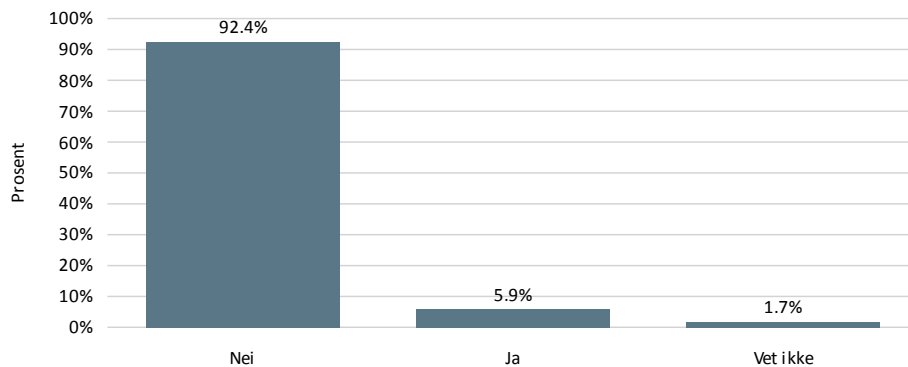
4 % av eierne svare ja på det generelle spørsmålet om hunden har «hatt symptom på sykdom i luftveisorganene (nese, luftrør, lunger)»

Det var egne spørsmål om **Kennelhoste** med 12% og **nesemidd** med 6%.

Har hunden hatt kennelhoste?

Har hunden fått diagnosen nesemidd?

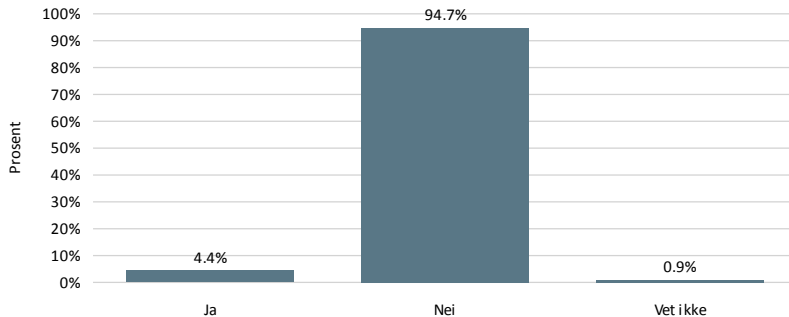

ØYESYKDOMMER

Har eller har hunden noen gang hatt en øyesykdom?

Anmerkninger på øye er registrert hos 5 hunder; ca 4% av hundene. Det dreier seg om øyebetennelser og en med entropion (innbøyd øyelokk). 5 hunder har hatt sår eller skade på hornhinnen

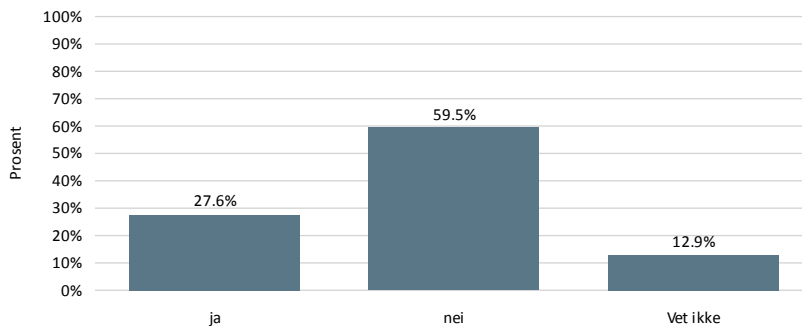
Har, eller har hunden noen gang hatt sykdom i øye/øyelokk? (herunder entropion/ektropion)

Øyelysing

28% av hundene er øyelyst. Det er ikke oppgitt noen hunder med PRA eller andre øyesykdommer etter øyelysing

Har hunden vært øyelyst?

Når ble hunden øyelyst sist

31 eiere har svart på dette

Navn	Prosent
Ca 1 år siden	38,7%
2-4 år siden	32,3%
Mer enn 5 år siden	25,8%
Husker ikke	3,2%
N	31

SYN

De fleste eiere oppgir at de oppfatter at hundene har normalt syn. 4 eiere (3%) oppgir at synet hos hunden kan være litt nedsatt.

Navn	Prosent
Meget bra (normalt)	96,6%
Litt nedsatt	3,4%
Dårlig	0,0%
Blind	0,0%
N	116

LEDD-SKJELETT-MUSKEL

For 5,2% av hundene oppgis det problemer i ledd/muskel. Det er noen tilfeller av halthet og en med løs kneskål, men altså totalt bare 6 hunder

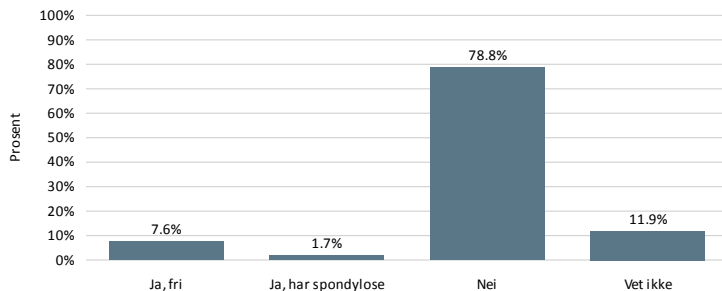
Uspesifikk halthet

Ingen hunder oppgitt med uspesifikk hlthet

Spondylose

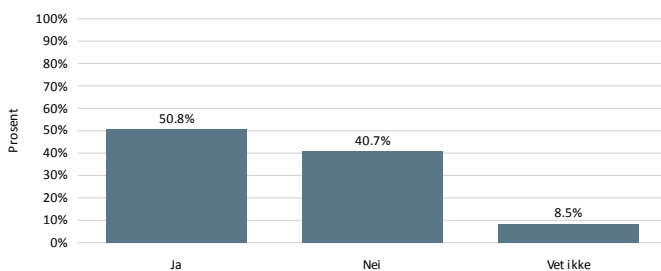
Er bare oppgitt hos et par hunder.

Er hundens rygg røntget (spondylose)

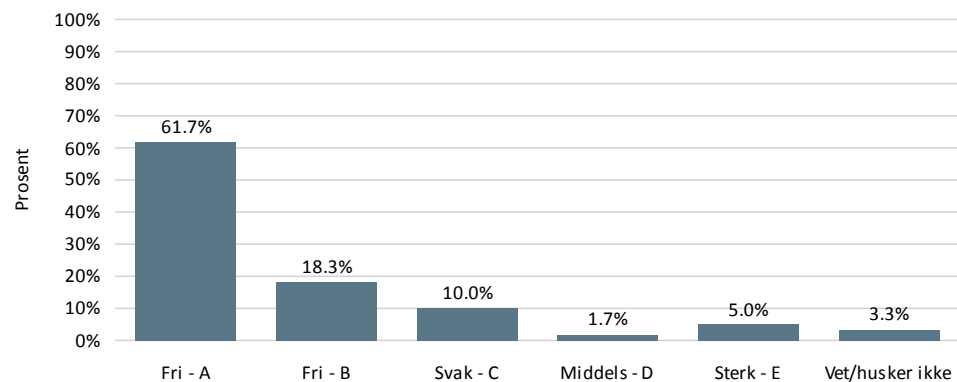

HD

Er hunden offisielt HD røntget?

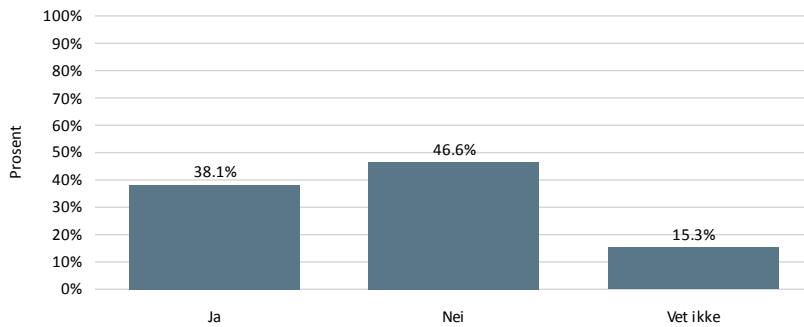
Hvilken HD status har din hund?

Av de 60 hundene som er HD-røntget har 17% svak eller sterkere grad av HD. Det er mulig at det kan være mer data i NKK på HD enn det vi har tilgang til gjennom helseundersøkelsen.

Er hunden offisielt AD (albueleddsdysplasi)-røntget?

45 eiere har svart at hunden er AD-røntget

Hvilken AD status har din hund?

60 eiere har svart på dette (altså litt flere enn de 45 som har svart ja på AD røntging over)

Navn	Prosent
Fri - A	61,7%
Fri - B	18,3%
Svak - C	10,0%
Middels - D	1,7%
Sterk - E	5,0%
Vet/husker ikke	3,3%
N	60

Nervesykdommer

9 hunder er oppgitt med sykdommer med symptomer fra nervesystemet, halvparten av disse (5) er epilepsi/epilepsilignende anfall

Navn	Prosent
Døvhhet	11,1%
Epilepsilignende anfall	33,3%
Epilepsi. verifisert	22,2%
Aseptisk meningitt	0,0%
Annet	33,3%
N	9

REPRODUKSJONSPROBLEMER

Det er registrert innbilt svangerskap hos 8 tisper og livmorbetennelse hos 4 tisper

Navn	Prosent
Livmorbetennelse	33,3%
Skjedekatarr	0,0%
Sterilitet	8,3%
Abort	8,3%
Cyste på eggstokk	0,0%
Innbilt svangerskap	66,7%
N	12

Løpetid – hvor ofte?

58 har besvart spørsmålet. De fleste tispene har løpetid 2 g per år (kode 3) men en god del har 1 gang per år eller sjeldnere.

Navn	Prosent
sjeldnere enn 1 gang pr. år	1,7%
ca 1 gang pr. år	17,2%
ca 2 ganger pr. år	74,1%
oftere enn 2 ganger pr. år	1,7%
Vet ikke	5,2%
N	58

Antall tisper som har hatt valper

Ca.10 % av 63 tisper har hatt valper, de fleste har hatt 1 kull

Navn	Prosent
Nei	90,5%
Ja	9,5%
Vet ikke	0,0%
N	63

Komplikasjoner

Nesten ingen tisper hadde komplikasjoner i forbindelse med valping, men 1 måtte ta keisersnitt

Misdannelser

Misdannede valper er bare rapportert i 1 tilfelle, dette var et tilfelle av bukbrokk

Drektighetsproblemer etter parring

Ser ikke ut til å være noe problem, selv om det er registrert et par tilfeller av dette

Hannhunder

Kryptorkisme er ikke registrert.

Forhudskatarr

Er registrert hos 6 hanner

Det er registrert 1 tilfelle av en hannhund som kanskje er steril

Problemer med urinveiene

Urinveisinfeksjon/blærekatarr: Bare 2 tilfeller er reistret med dette

Hormon-sykdommer

Det er ikke registrert hunder med hormon-relaterte sykdommer

Kreftsykdommer

9% av alle som har svart (113) oppgir at hunden har hatt kreftsykdom, dvs ca 11 hunder.

Navn	Prosent
Nei	88,4%
Ja	9,0%
Vet ikke	2,7%
N	113

Det er snakk om tre hunder med fettkuler/hudsvulster; 1 med svulster I mage/tarm, 2 med lymfekreft, 1 i forplantningsorganer og resten uspesifisert. Det er altså ingen opphopning i speselle organer.

Neddoping

De fleste hundene er selvsagt helt normale/ eller er ikke neddopet

For 5 hunder (4,5%) oppgir eierne at hunden trenger mer enn vanlig

2 eier mener hunden sover veldig dypt

Navn	Prosent
Vet ikke, aldri fått bedøvelse eller narkose	30,3%
Nei, antagelig helt normalt	64,2%
Trenger mer enn vanlig	4,6%
Trenger mindre enn vanlig	0,0%
Sovner veldig dypt	2,8%
Våkner veldig sent	0,9%
N	109

Bivirkning mot medisiner

3 eiere oppgir bivirkning på antibiotika og 6 mot parasittmidler

Navn	Prosent
Nei	85,2%
Vet ikke	6,5%
Ja, av vaksiner	0,0%
Ja, av parasittmidler	5,6%
Ja, av antibiotika	2,8%
Ja, av smertestillende medisiner	0,9%
N	108

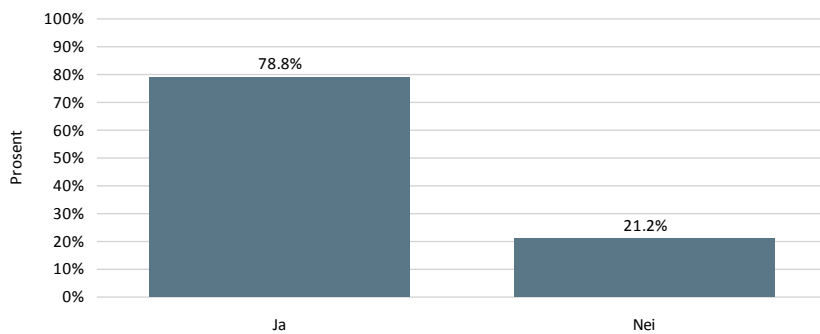
Borreliose

1 eier oppgir at hunden har hatt Borreliose.

Navn	Prosent
Nei	89,7%
Ja	0,9%
Vet ikke	9,5%
N	116

Lever hunden din?

21% av eierne (25 stykk) har svart på hunder som har gått bort. Kunnskap om døde hunder er selvsagt helt nødvendig for å finn gode tall for dødsårsaker.

Registrerte dødsårsaker hos 25 hunder (husk at tallene i prosent blir «veiledende» pga lavt tall)

Navn	Prosent
Vet ikke	0,0%
Hudsykdom	24,0%
Hjerteproblem	4,0%
Hjerneslag	8,0%
Kreft	20,0%
Alderdom, ble gammel og svk	20,0%
Allergisk sykdom	28,0%
Ledd/skjelettproblemer	8,0%
Ulykke/skade	20,0%
Atferdsproblemer	8,0%
Nyreproblem	0,0%
Plutselig uventet død	16,0%
Annet	8,0%
N	25

Gjennomsnittlig levealder på de døde hundene er ca 6,8 år

Del III: Atferdsproblematikk

Atferdsdelen starter med noen generelle spørsmål om vurdering av enkelte egenskaper hos hunden og resultatene fra hver av spørsmålene gis i form av frekvenstabeller og figurer.

Hvordan er du fornøyd med hundens generelle atferd ?

92% er meget godt eller godt fornøyd med hundens generelle atferd

Navn	Prosent
Meget godt	61,4%
Godt	30,7%
Middels	7,0%
Dårlig	0,9%
Svært dårlig	0,0%
N	114

Generell beskrivelse av hundens atferd

HUNDEN MIN KAN BESKRIVES SOM

Følgende skala ble brukt:

Ikke riktig=1 delvis uriktig=2 hverken riktig/uriktig =3; ganske riktig=4 ; Meget riktig=5

Kontaktsøkende

Navn	Prosent
1 - Ikke riktig	0,8%
2	1,7%
3	1,7%
4	26,3%
5 - Meget riktig	69,5%
N	118

95% av hundene er oppfattet som «ganske eller meget» kontaktsøkende

Lettlært

Navn	Prosent
1 - Ikke riktig	0,0%
2	0,9%
3	14,7%
4	44,0%
5 - Meget riktig	40,5%
N	116

84% av hundene er oppfattet som «ganske eller meget» lettlærte

Tøff

Navn	Prosent
1 - Ikke riktig	0,0%
2	5,9%
3	19,5%
4	28,0%
5 - Meget riktig	46,6%
N	118

Ikke riktig=1 delvis uriktig=2 hverken riktig/uriktig =3; ganske riktig=4 ; Meget riktig=5

74% av hundene er oppfattet som «ganske eller meget» tøffe av sine eiere

Nysgjerrig

Navn	Prosent
1 - Ikke riktig	0,0%
2	0,0%
3	7,6%
4	28,8%
5 - Meget riktig	63,6%
N	118

Ikke riktig=1 delvis uriktig=2 hverken riktig/uriktig =3; ganske riktig=4 ; Meget riktig=5
92% av hundene er oppfattet som «ganske eller meget» nysgjerrige av sine eiere

Trygg

Navn	Prosent
1 - Ikke riktig	0,0%
2	0,8%
3	15,3%
4	30,5%
5 - Meget riktig	53,4%
N	118

84% av hundene er oppfattet som «ganske eller meget» trygge av sine eiere
Ikke riktig=1 delvis uriktig=2 hverken riktig/uriktig =3; ganske riktig=4 ; Meget riktig=5

Selvstendig

Navn	Prosent
1 - Ikke riktig	0,0%
2	0,9%
3	11,2%
4	45,7%
5 - Meget riktig	42,2%
N	116

Ikke riktig=1 delvis uriktig=2 hverken riktig/uriktig =3; ganske riktig=4 ; Meget riktig=5

Glad

Navn	Prosent
1 - Ikke riktig	1,7%
2	0,0%
3	3,4%
4	16,2%
5 - Meget riktig	78,6%
N	117

Ikke riktig=1 delvis uriktig=2 hverken riktig/uriktig =3; ganske riktig=4 ; Meget riktig=5

Humørsyk

Navn	Prosent
1 - Ikke riktig	58,1%
2	17,9%
3	9,4%
4	12,0%
5 - Meget riktig	2,6%
N	117

Ikke riktig=1 delvis uriktig=2 hverken riktig/uriktig =3; ganske riktig=4 ; Meget riktig=5

Pysete

Navn	Prosent
1 - Ikke riktig	61,7%
2	21,7%
3	10,4%
4	5,2%
5 - Meget riktig	0,9%
N	115

Ikke riktig=1 delvis uriktig=2 hverken riktig/uriktig =3; ganske riktig=4 ; Meget riktig=5

Temperamentsfull

Navn	Prosent
1 - Ikke riktig	25,0%
2	12,1%
3	26,7%
4	18,1%
5 - Meget riktig	18,1%
N	116

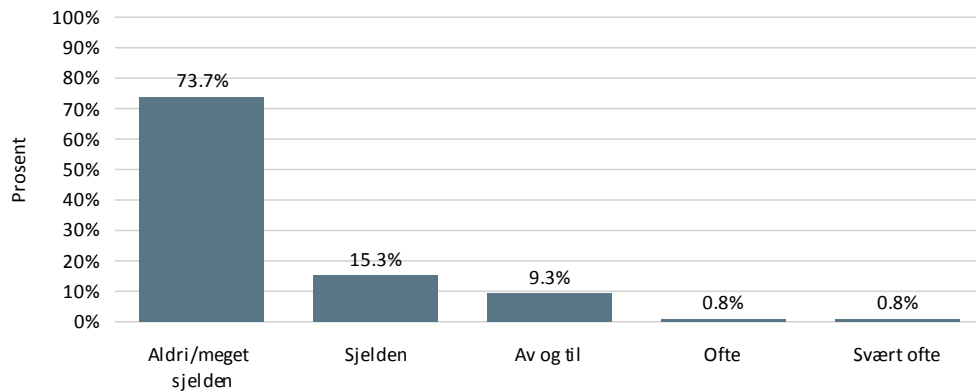
Ikke riktig=1 delvis uriktig=2 hverken riktig/uriktig =3; ganske riktig=4 ; Meget riktig=5

UØNSKET ATFERD OVERFOR ANDRE HUNDER

LØSE HUNDER

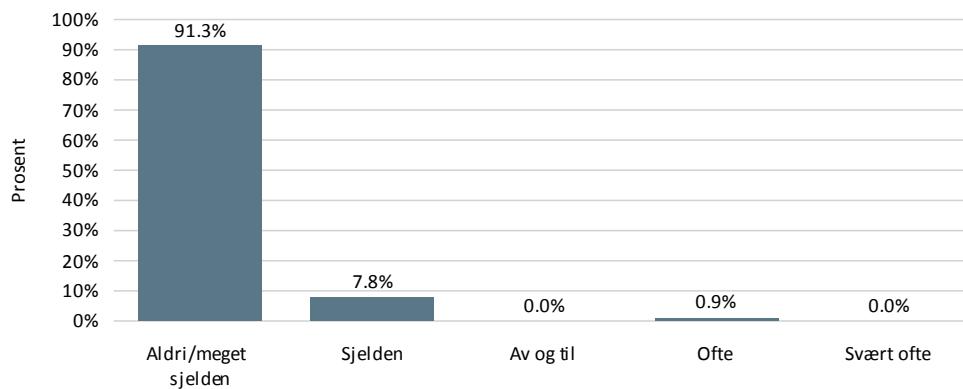
Hender det at hunden når den er **løs** slåss (alvorlig) med andre hunder av **samme kjønn**?

Skala fra 1=aldri/meget sjelden, 2=sjelden, 3=av og til, 4=ofte til 5=svært ofte

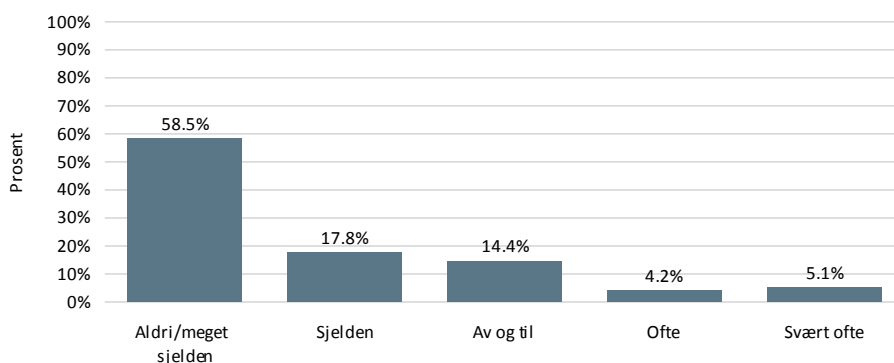
Ca 2% av hundene slåss med hunder av samme kjønn, ofte/svært ofte, når de er løse

Sloss når **løs** med hunder av **motsatt kjønn**

HUNDER I BÅND

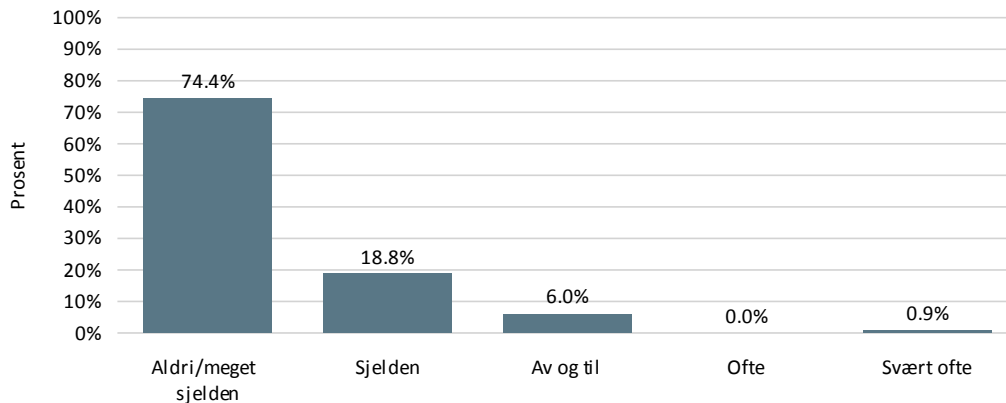
Hender det at hunden når den er i **bånd** viser **aggressive** signaler eller utagerte mot andre hunder av **samme kjønn**:

Skala fra 1=aldri/meget sjelden, 2=sjelden, 3=av og til, 4=ofte til 5=svært ofte

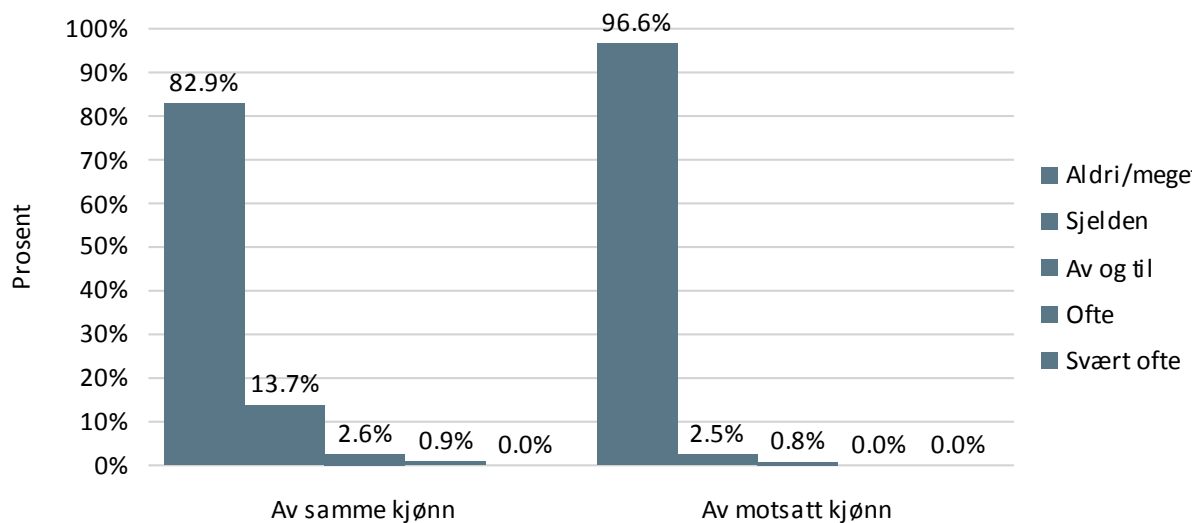
Ca 9% av hundene viser **aggressive** signaler eller utagerte mot andre hunder av **samme kjønn** når de er i bånd

Hender det at hunden når den er **i bånd** viser **aggressive** signaler eller utagerter mot andre hunder av **motsatt kjønn**?

Skala fra 1=aldri/meget sjelden, 2=sjelden, 3=av og til, 4=ofte til 5=svært ofte

Har hunden noen gang bitt andre hunder?

Hvis hunden ofte reagerer på andre hunder, kryss av hvis den reagerer spesielt på (flere valg mulig)?

Navn	Prosent
Store hunder	33,3%
Små hunder	17,9%
Valper	6,0%
Hund med høyt energinivå	22,6%
Annet	11,9%
Reagerer ikke på andre hunder	46,4%
N	84

UØNSKET ATFERD OVERFOR MENNESKER

Hender det at hunden viser følgende atferder?

FOR VOLDSOM LEK

For voldsom lek med barn i familien?

Navn	Prosent
Aldri/meget sjelden	77,6%
Sjelden	12,1%
Av og til	8,6%
Ofte	0,9%
Svært ofte	0,9%
N	116

For voldsom lek med voksne i familien

Navn	Prosent
Aldri/meget sjelden	69,2%
Sjelden	17,1%
Av og til	9,4%
Ofte	3,4%
Svært ofte	0,9%
N	117

For voldsom lek med fremmede voksne

Navn	Prosent
Aldri/meget sjelden	81,2%
Sjelden	7,7%
Av og til	8,5%
Ofte	1,7%
Svært ofte	0,9%
N	117

For voldsom lek med fremmede barn

Navn	Prosent
Aldri/meget sjelden	82,1%
Sjelden	8,5%
Av og til	6,0%
Ofte	2,6%
Svært ofte	0,9%
N	117

KNURRING

Knurring på voksne i familien?

Navn	Prosent
Aldri/meget sjelden	84,6%
Sjelden	7,7%
Av og til	6,8%
Ofte	0,0%
Svært ofte	0,9%
N	117

Knurring på fremmede voksne?

Navn	Prosent
Aldri/meget sjelden	73,5%
Sjelden	15,4%
Av og til	8,5%
Ofte	1,7%
Svært ofte	0,9%
N	117

Knurring på barn i familien?

Navn	Prosent
Aldri/meget sjelden	89,7%
Sjelden	6,0%
Av og til	3,4%
Ofte	0,0%
Svært ofte	0,9%
N	116

Knurring på fremmede barn?

Navn	Prosent
Aldri/meget sjelden	82,6%
Sjelden	10,4%
Av og til	6,1%
Ofte	0,0%
Svært ofte	0,9%

GLEFSING/NAPPING/BITING

Glefsing på voksne familiemedlemmer?

Navn	Prosent
Aldri/meget sjelden	86,4%
Sjelden	8,5%
Av og til	3,4%
Noen ganger	0,8%
Flere ganger	0,8%
N	118

Glefsing på fremmede voksne?

Navn	Prosent
Aldri/meget sjelden	93,2%
Sjelden	3,4%
Av og til	1,7%
Noen ganger	0,8%
Flere ganger	0,8%
N	118

Glefsing på barn i familien?

Navn	Prosent
Aldri/meget sjelden	94,0%
Sjelden	4,3%
Av og til	0,9%
Noen ganger	0,0%
Flere ganger	0,9%
N	116

Glefsing på fremmede barn?

Navn	Prosent
Aldri/meget sjelden	95,7%
Sjelden	1,7%
Av og til	1,7%
Noen ganger	0,0%
Flere ganger	0,9%
N	117

BITING?

Bitt voksne i familien?

Navn	Prosent
Aldri/meget sjelden	92,4%
Sjelden	5,9%
Av og til	0,8%
Noen ganger	0,8%
Flere ganger	0,0%
N	118

Bitt fremmede voksne?

Navn	Prosent
Aldri/meget sjelden	98,3%
Sjelden	0,9%
Av og til	0,0%
Noen ganger	0,9%
Flere ganger	0,0%
N	117

Bitt barn i familien?

Navn	Prosent
Aldri/meget sjelden	97,4%
Sjelden	1,7%
Av og til	0,0%
Noen ganger	0,9%
Flere ganger	0,0%
N	117

Bitt fremmede barn?

Navn	Prosent
Aldri/meget sjelden	98,3%
Sjelden	0,8%
Av og til	0,8%
Noen ganger	0,0%
Flere ganger	0,0%
N	118

Er atferden nevnt knyttet til fjerning av mat/godbit/leke/bytte e.l.?

Navn	Prosent
Meget sjelden	79,8%
Sjelden	10,1%
Av og til	4,5%
Ofte	3,4%
Svært ofte	2,2%
N	89

Hender det at dette skjer uprovosert/uten åpenbar grunn?

Navn	Prosent
Meget sjelden	86,9%
Sjelden	6,0%
Av og til	2,4%
Ofte	4,8%
Svært ofte	0,0%
N	84

Hender det at hunden viser aggresjon-v/bading/børsting/stelling

Navn	Prosent
Meget sjelden	89,5%
Sjelden	4,7%
Av og til	5,8%
Ofte	0,0%
Svært ofte	0,0%
N	86

Hender det at hunden viser aggresjon-Hvis et familiemedlem går mot hunden når den spiser?

Navn	Prosent
Meget sjelden	92,6%
Sjelden	2,5%
Av og til	2,5%
Ofte	1,2%
Svært ofte	1,2%
N	81

Hender det at hunden viser aggresjon-Hvis et familiemedlem stirrer på hunden?

Navn	Prosent
Meget sjelden	91,6%
Sjelden	4,8%
Av og til	2,4%
Ofte	1,2%
Svært ofte	0,0%

Hender det at hunden viser aggresjon- Hvis en fremmed person prøver å klappe hunden?

Navn	Prosent
Meget sjelden	83,8%
Sjelden	11,3%
Av og til	2,5%
Ofte	1,3%
Svært ofte	1,3%
N	80

ANGST OG FRYKTI SKALA:

(1= nei, 2= mild, 3=moderat, 4=sterk, 5=meget sterk)

ANGST FOR LYDER

Sterk trafikk

Navn	Prosent
Nei	90,6%
Mild	7,7%
Moderat	1,7%
Sterk	0,0%
Meget sterkt	0,0%
Vet ikke	0,0%
N	117

Tordenvær

Navn	Prosent
Nei	79,7%
Mild	9,3%
Moderat	5,1%
Sterk	0,8%
Meget sterkt	0,8%
Vet ikke	4,2%
N	118

Skudd/smell?

Navn	Prosent
Nei	89,8%
Mild	5,1%
Moderat	1,7%
Sterk	0,8%
Meget sterkt	0,0%
Vet ikke	2,5%

Fyrverkeri

Navn	Prosent
Nei	67,8%
Mild	15,3%
Moderat	7,6%
Sterk	2,5%
Meget sterkt	1,7%
Vet ikke	5,1%
N	118

Det er ikke så mange hunder viser sterkt/meget sterk angst for fyrverkeri. Ca 4% av hundene er sterkt/meget sterkt plaget.

ANGST I NOEN SITUASJONER!

Når hunden for første gang blir utsatt for en ukjent situasjon (bilkjøring, heis e.l.)?

Navn	Prosent
Nei	76,3%
Mild	15,3%
Moderat	7,6%
Sterk	0,0%
Meget sterk	0,8%
N	118

Er hunden redd for støyende objekter som støvsuger o.l.?

Navn	Prosent
Nei	70,1%
Mild	19,7%
Moderat	8,5%
Sterk	0,9%
Meget sterk	0,9%
N	117

Når hunden blir børstet, badet, kloklipp o.l. av familiemedlemmer?

Navn	Prosent
Nei	68,1%
Mild	22,4%
Moderat	6,9%
Sterk	0,9%
Meget sterk	1,7%
N	116

Viser hunden tegn på angst når den blir forlatt alene hjemme, i bilen o.l. (separasjonsangst)?

Navn	Prosent
Nei	83,5%
Mild	14,8%
Moderat	0,9%
Sterk	0,9%
Meget sterk	0,0%
N	115

Redd for å gå i bratte/åpne trapper?

Navn	Prosent
Nei	91,4%
Mild	6,0%
Moderat	0,9%
Sterk	1,7%
Meget sterk	0,0%
N	116

1,7% av hundene viser sterk eller meget sterk angst for å gå i åpne trapper

Redd for å gå på blanke/glatte gulv?

Navn	Prosent
Nei	92,3%
Mild	6,0%
Moderat	1,7%
Sterk	0,0%
Meget sterk	0,0%
N	117

ANGST FOR ANDRE HUNDER?

Når ukjent hund kommer direkte mot din hund?

Hund av mindre størrelse?

Navn	Prosent
Nei	89,7%
Mild	2,6%
Moderat	6,8%
Sterk	0,9%
Meget sterk	0,0%
N	117

Hund av samme/større størrelse?

Navn	Prosent
Nei	82,9%
Mild	6,8%
Moderat	6,8%
Sterk	2,6%
Meget sterk	0,9%
N	117

ANGST FOR MENNESKER?

Fremmede:

Når en **ukjent voksen mann** kommer direkte i møte med hunden utenfor hundens hjemmeområde

Navn	Prosent
Nei	86,4%
Mild	6,8%
Moderat	5,1%
Sterk	1,7%
Meget sterk	0,0%
N	118

Når en **ukjent voksen kvinne** kommer direkte i møte med hunden utenfor hundens hjemmeområde?

Navn	Prosent
Nei	87,3%
Mild	7,6%
Moderat	3,4%
Sterk	1,7%
Meget sterk	0,0%
N	118

Når et **ukjent barn** kommer direkte i møte med hunden utenfor hundens hjemmeområde:

Navn	Prosent
Nei	87,8%
Mild	7,0%
Moderat	4,3%
Sterk	0,9%
Meget sterk	0,0%

Når en **ukjent person** kommer på besøk?

Navn	Prosent
Nei	90,4%
Mild	5,2%
Moderat	2,6%
Sterk	1,7%
Meget sterk	0,0%
N	115

Hunden er redd voksne i familien?

Navn	Prosent
Nei	98,3%
Mild	1,7%
Moderat	0,0%
Sterk	0,0%
Meget sterk	0,0%
N	118

Hunden er redd barn i familien? (1= nei, 2= mild, 3=moderat, 4=sterk, 5=meget sterk)

Navn	Prosent
Nei	98,3%
Mild	0,8%
Moderat	0,8%
Sterk	0,0%
Meget sterk	0,0%
N	118

Er hunden er redd å bli klappet av fremmede?

Navn	Prosent
Nei	86,3%
Mild	6,8%
Moderat	4,3%
Sterk	2,6%
Meget sterk	0,0%
N	117

Nei:1, svakt:2, litt:3, sterkt:4,meget sterk :5

HUNDEN OG BJEFFING

Hender det at hunden bjeffer på barn i familien?

Navn	Prosent
Aldri/meget sjelden	80,9%
Sjelden	12,2%
Av og til	7,0%
Ofte	0,0%
Svært ofte	0,0%
N	115

Bjeffing på voksne i familien?

fra 1=aldri/meget sjelden, 2=sjelden, 3=av og til, 4=ofte, 5= meget ofte

Navn	Prosent
Aldri/meget sjelden	80,5%
Sjelden	10,2%
Av og til	9,3%
Ofte	0,0%
Svært ofte	0,0%
N	118

Bjeffing på fremmede voksne?

fra 1=aldri/meget sjelden, 2=sjelden, 3=av og til, 4=ofte, 5= meget ofte

Navn	Prosent
Aldri/meget sjelden	53,4%
Sjelden	24,6%
Av og til	18,6%
Ofte	3,4%
Svært ofte	0,0%
N	118

Bjeffing på fremmede barn?

fra 1=aldri/meget sjelden, 2=sjelden, 3=av og til, 4=ofte, 5= meget ofte

Navn	Prosent
Aldri/meget sjelden	65,8%
Sjelden	18,8%
Av og til	14,5%
Ofte	0,9%
Svært ofte	0,0%
N	117

Når det ringer på døren?

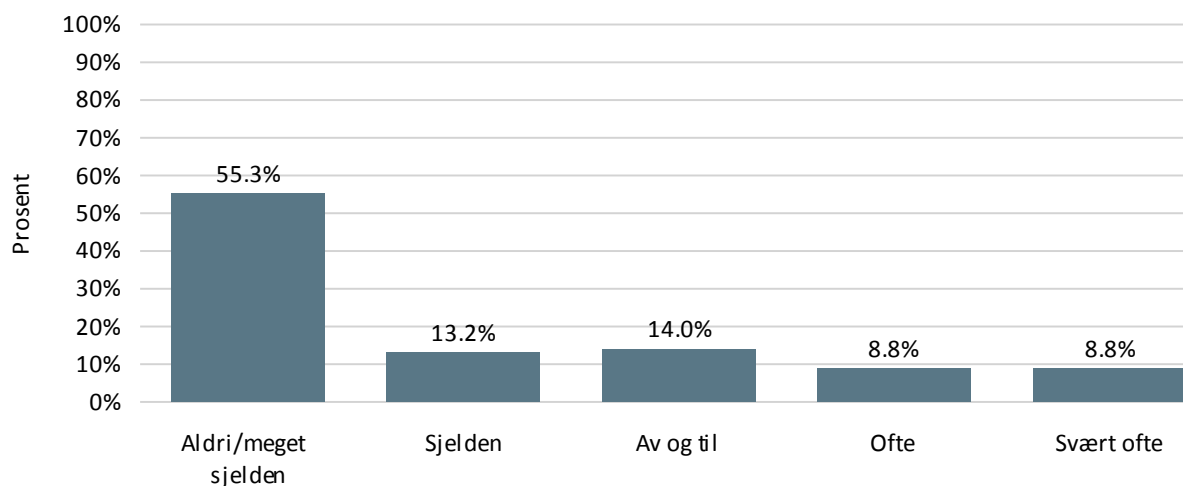
fra 1=aldri/meget sjelden, 2=sjelden, 3=av og til, 4=ofte, 5= meget ofte

Navn	Prosent
Aldri/meget sjelden	35,3%
Sjelden	10,3%
Av og til	12,1%
Ofte	25,0%
Svært ofte	17,2%

Når kjente kommer på besøk?

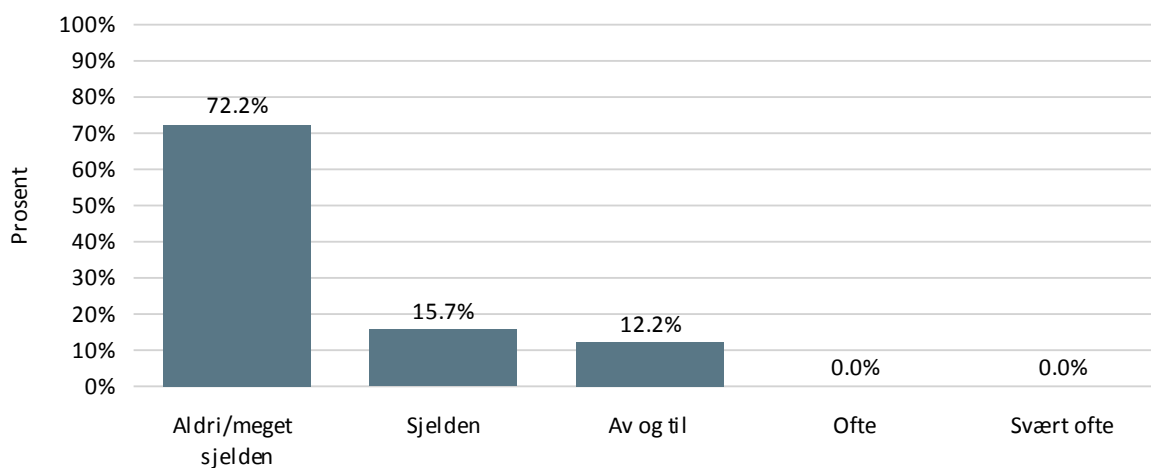
Navn	Prosent
Aldri/meget sjelden	62,1%
Sjelden	10,3%
Av og til	18,1%
Ofte	4,3%
Svært ofte	5,2%
N	116

Når fremmede kommer på besøk?

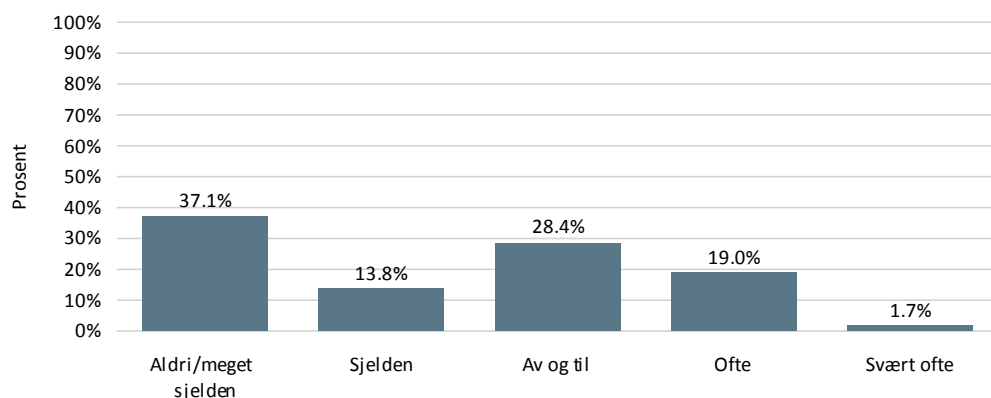
Når noen går forbi bilen?

fra 1=aldri/meget sjelden, 2=sjelden, 3=av og til, 4=ofte, 5= meget ofte

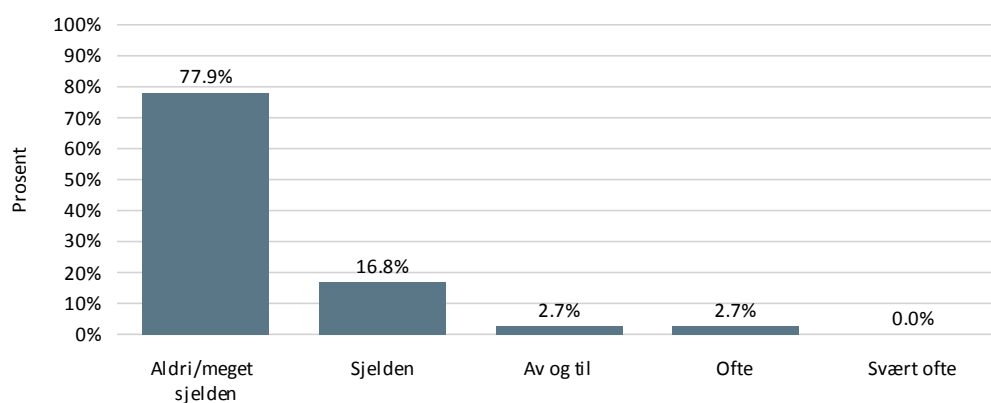
Når noen går forbi hus/hage?

fra 1=aldri/meget sjelden, 2=sjelden, 3=av og til, 4=ofte, 5= meget ofte

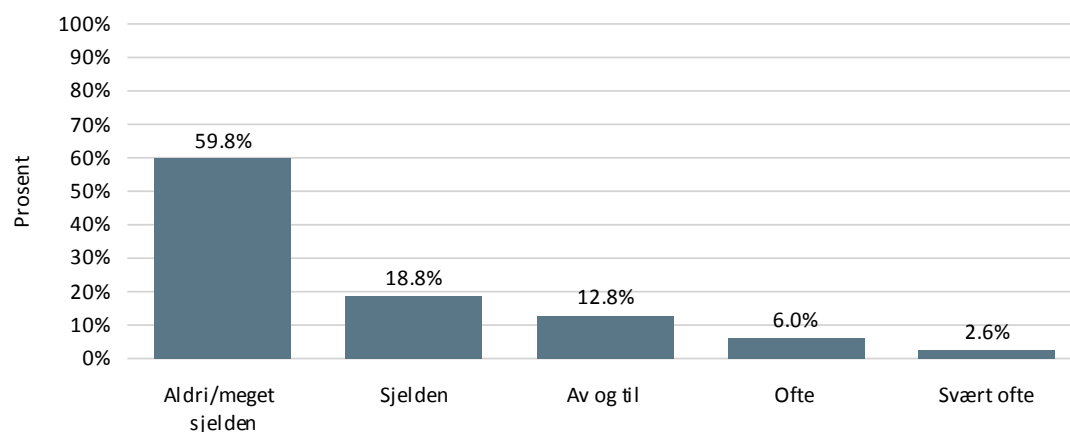
I møte med fremmede mennesker ute (eks. på tur)?

fra 1=aldri/meget sjelden, 2=sjelden, 3=av og til, 4=ofte, 5= meget ofte

I møte med fremmede hunder?

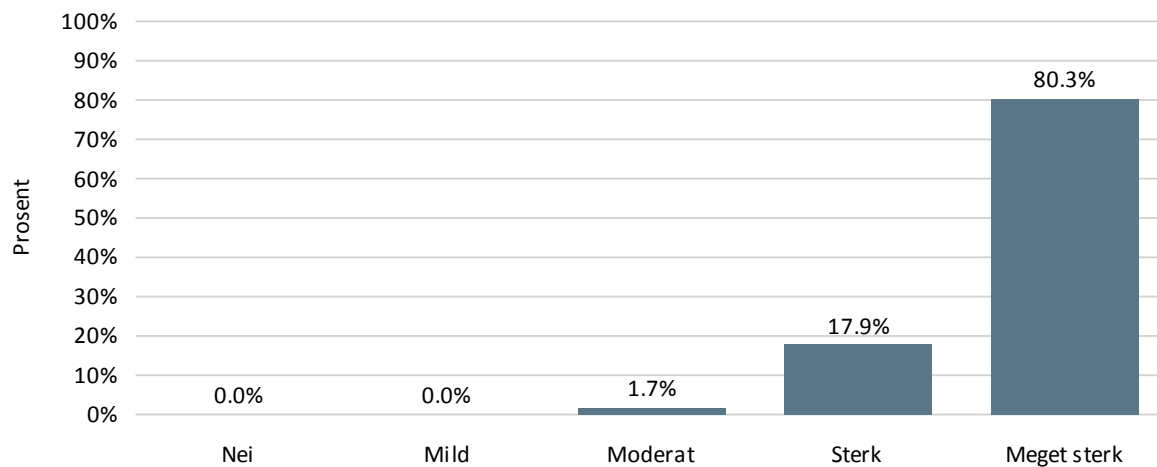
1=aldri/meget sjelden, 2=sjelden, 3=av og til, 4=ofte, 5= meget ofte

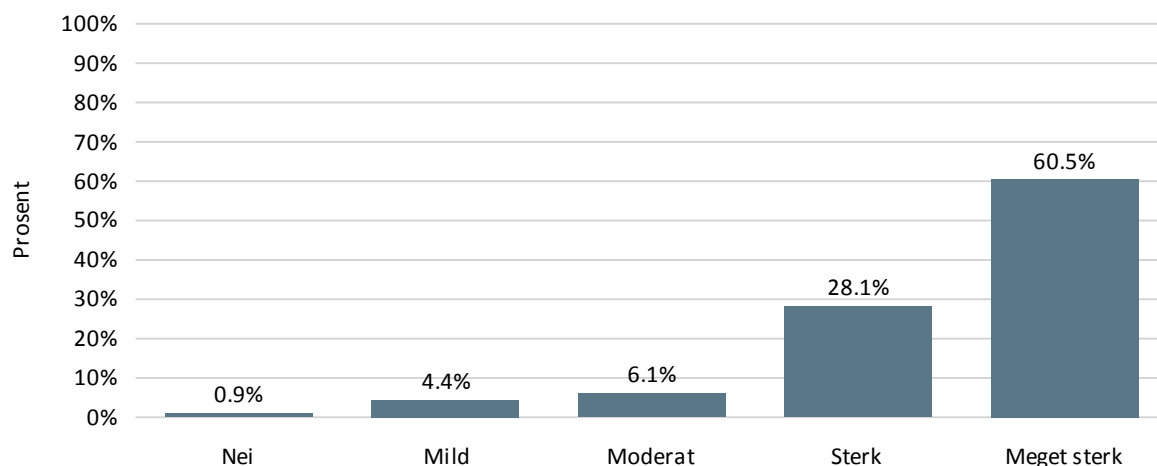
JAKTATFERD

Hunden viser tegn til jaktatferd (vil løpe etter):

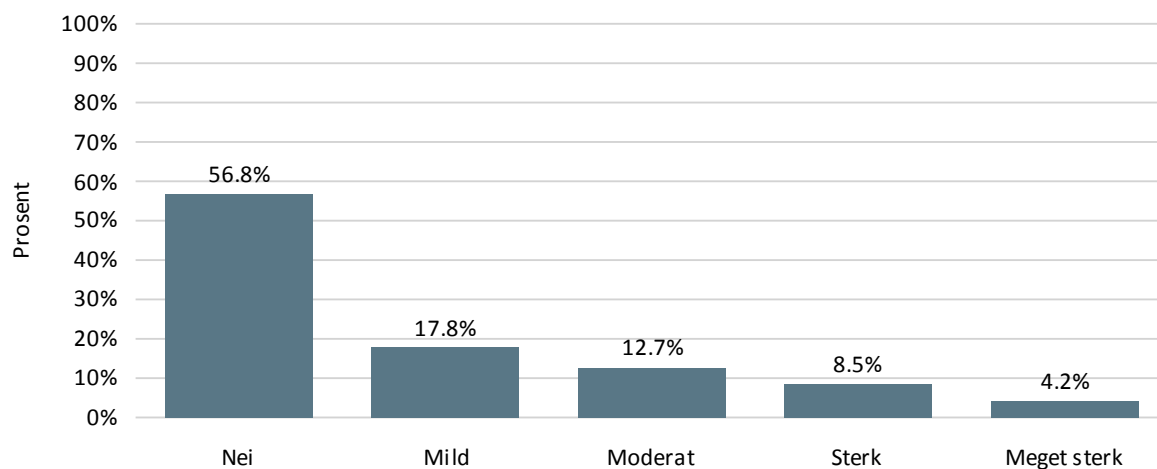
Når den ser/lukter vilt (rådyr, hare osv)

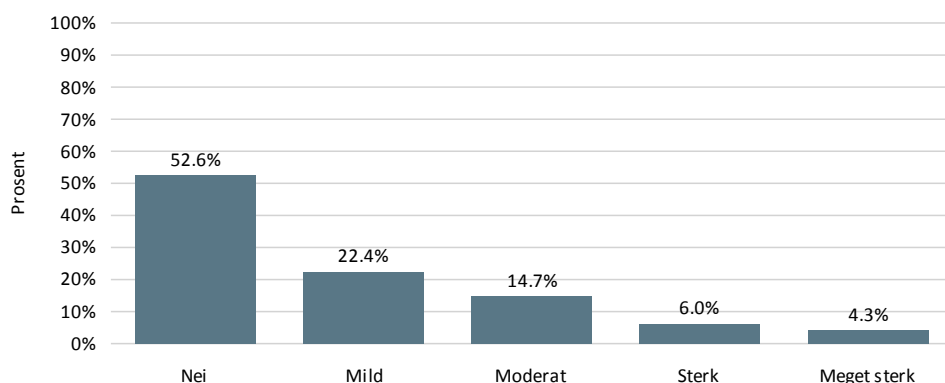
Hunden viser tegn til jaktatferd (vil løpe etter) Når katter eller andre smådyr løper fra den

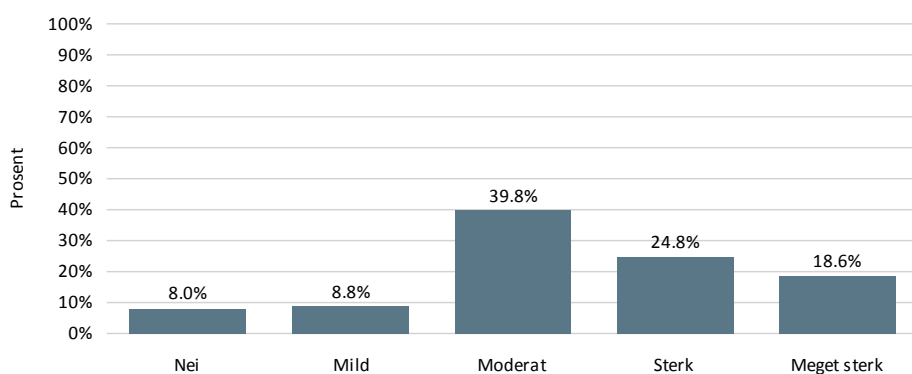
Hunden viser tegn til jaktatferd (vil løpe etter) Når joggere/skiløpere/syklister passerer

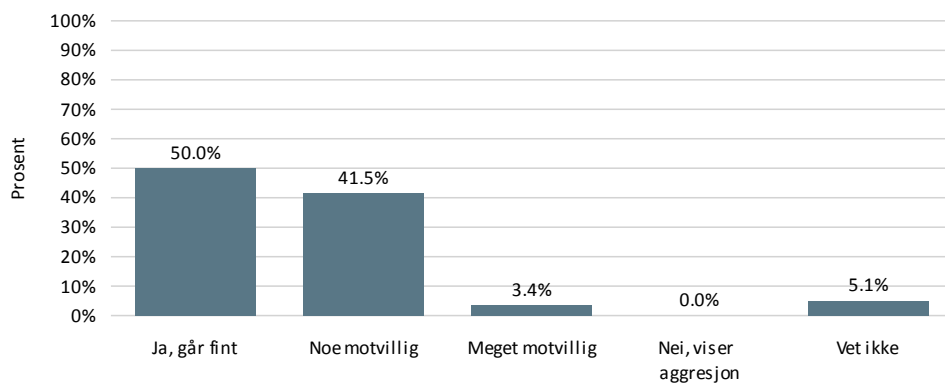
Når barn Leker/løper forbi?

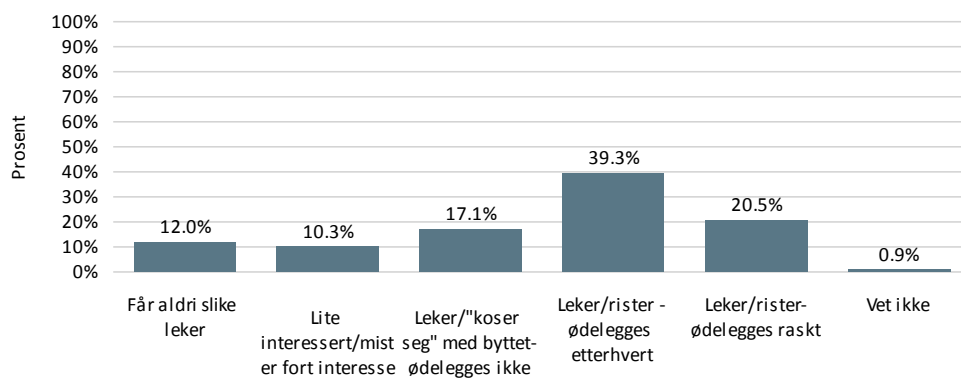
Har hunden bærelyst?

Gir hunden frivillig fra seg jaktbytte?

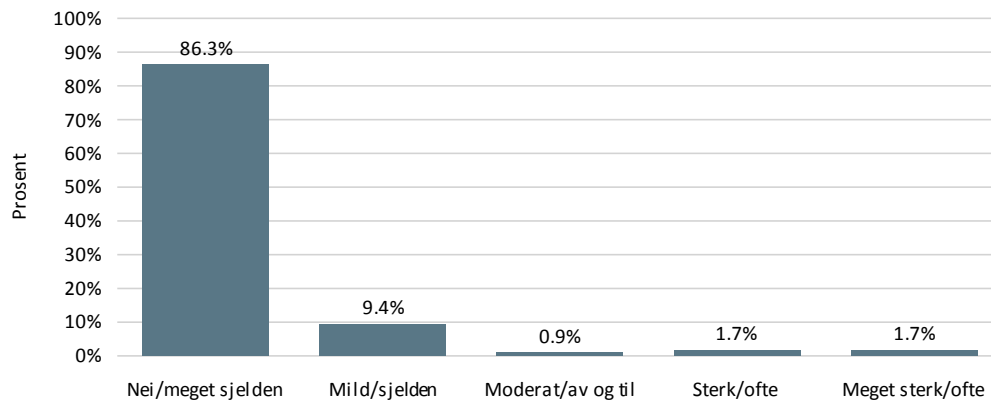

Hva gjør hunden hvis den får en tøydokker/"kosedyr" o.l.?

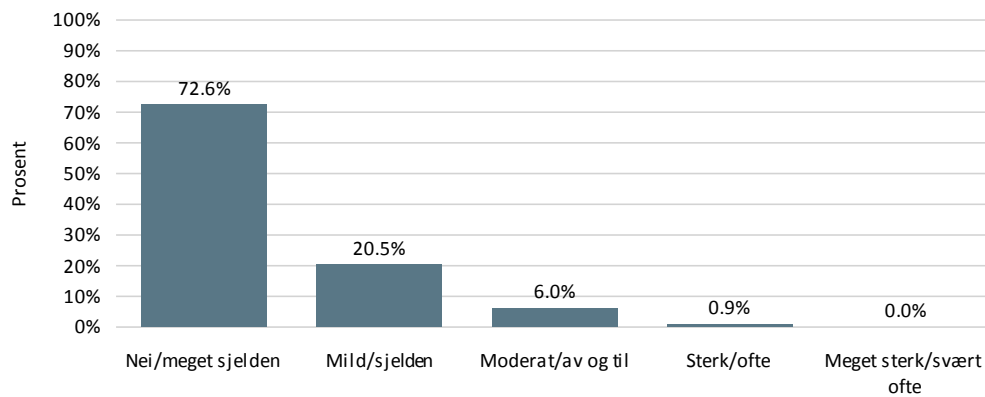

TEGN PÅ STRESS

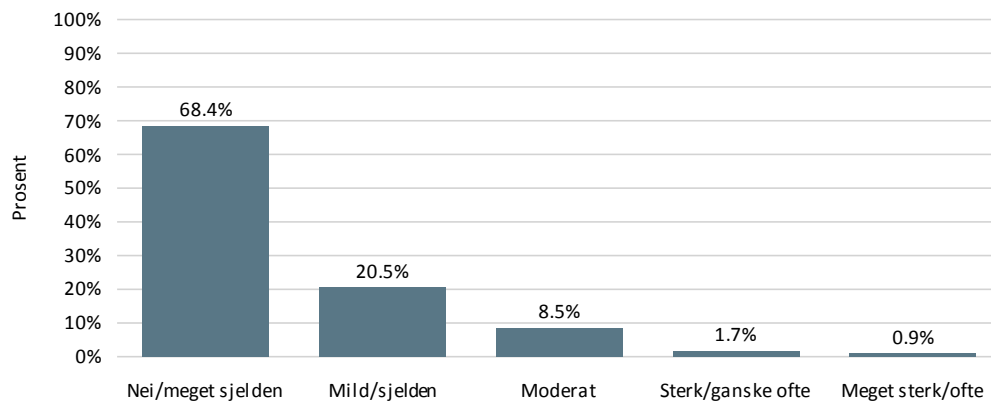
Hunden min viser tegn på stress (f.eks. uro, pesing, stressrynker) ved bilkjøring?

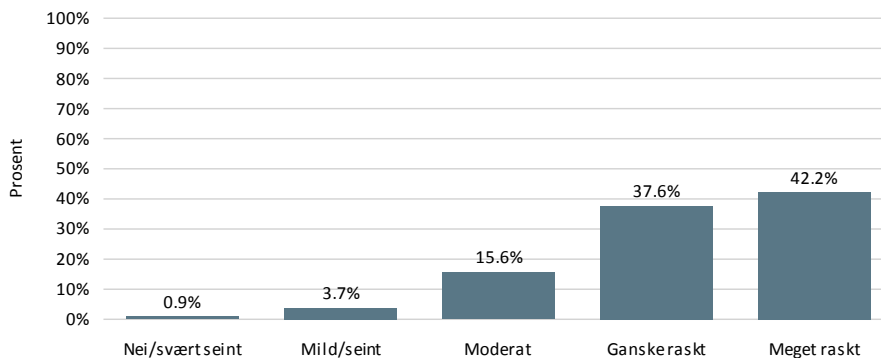
Sammen med andre hunder?

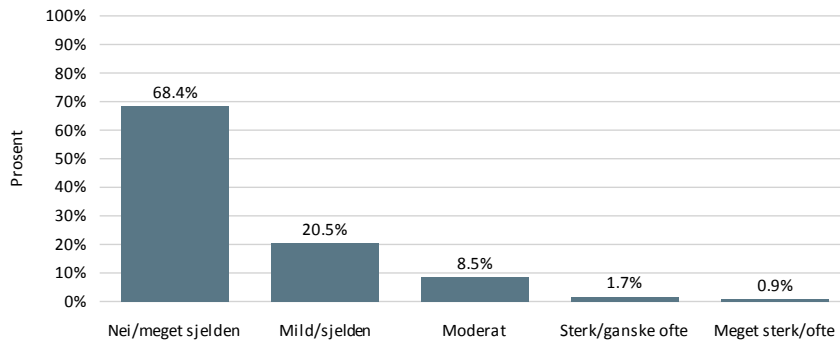
Tegn til stress under lek?

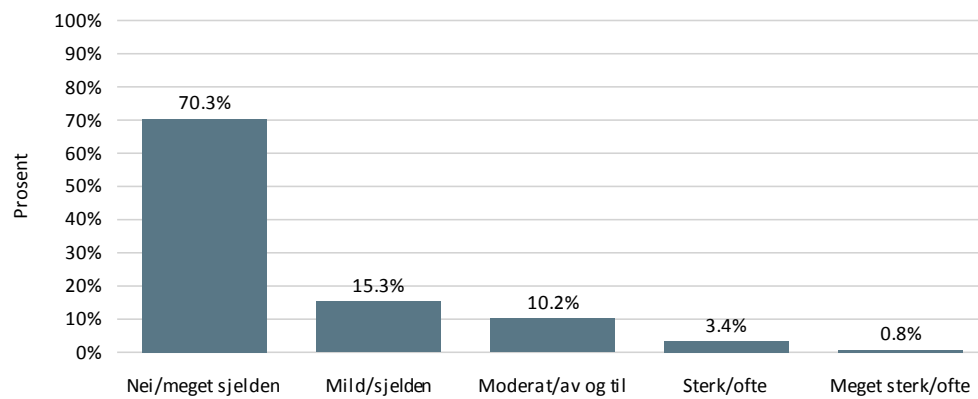
Roer hunden seg raskt ned etter stress?

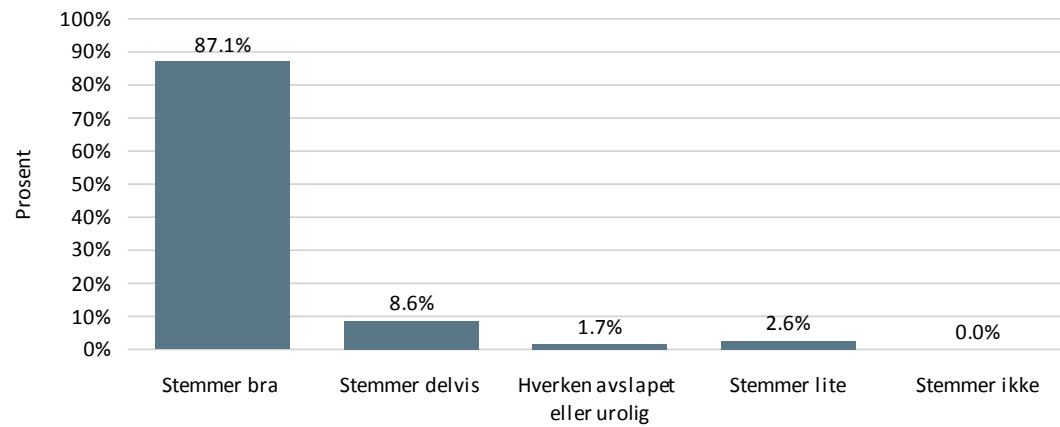
Tegn til stress under lek?

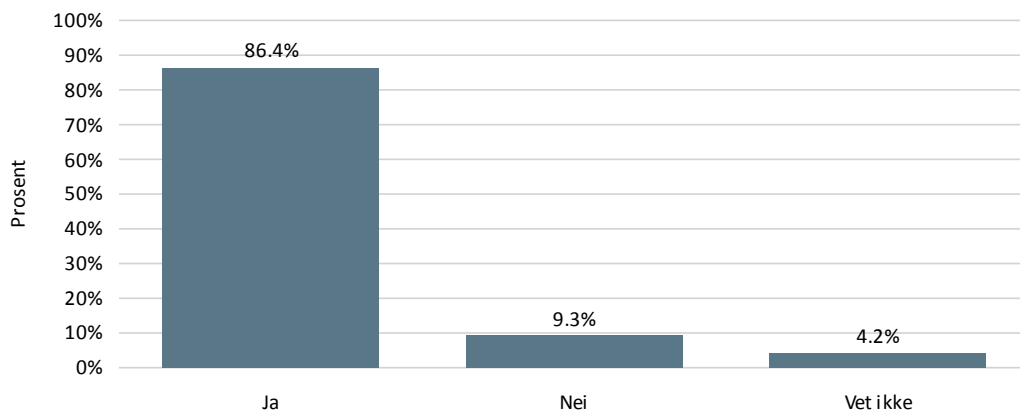
Tegn til stress på nye steder?

Hunden er avslappet hjemme

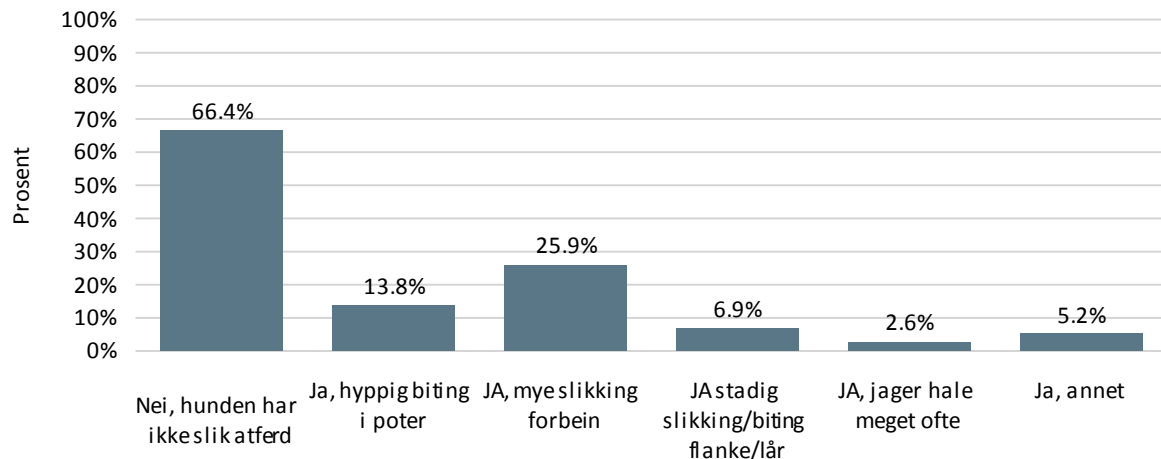

Svarer hundens mentalitet(gemytt) til forventningene du hadde da du valgte rasen?

Repeterende atferd/uvaner

Har hunden uvaner (tendens til repeterende atferd, hyppig slikking, biting o.l.) ? 116 hadde svart på spørsmålet

Følgende spørsmål var stilt

Har hunden uvaner (tendens til repeterende atferd, hyppig slikking, biting o.l.) ?

Nei, hunden har ikke slik atferd: 0
Ja, hyppig biting i poter: 1
JA, endel slikking forbein: 2
JA slikking/biting flanke/lår: 3
JA, jager hale: 5
JA, annet: 4

Ca 50 hunder viser en eller annen form for repeterende atferd, noen har flere typer;

Biting i poter: 16 hunder (3,6%)

Slikking på forbein, 30 hunder (13,8%)

Flankebiting, 8 (6,9%)

Halejaging: 3 (2,6%)

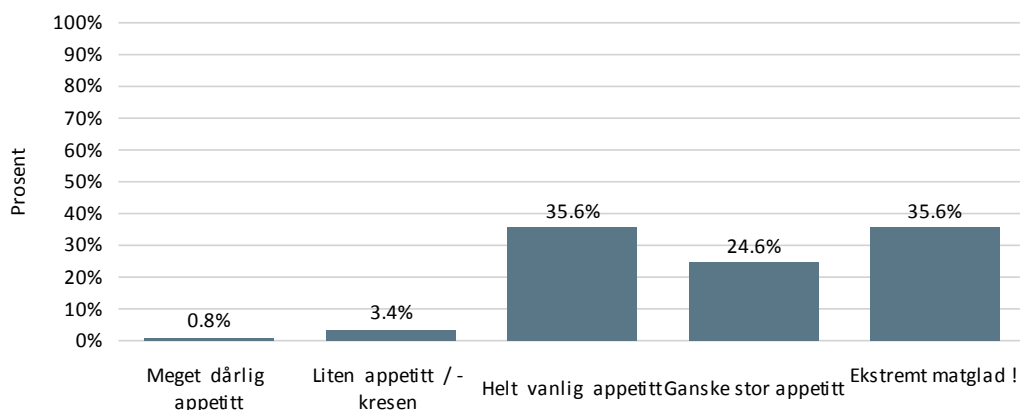
Annet repeterende: 6 (5,2%)

Det er tendens til slikking/biting på forlabber som dominerer.

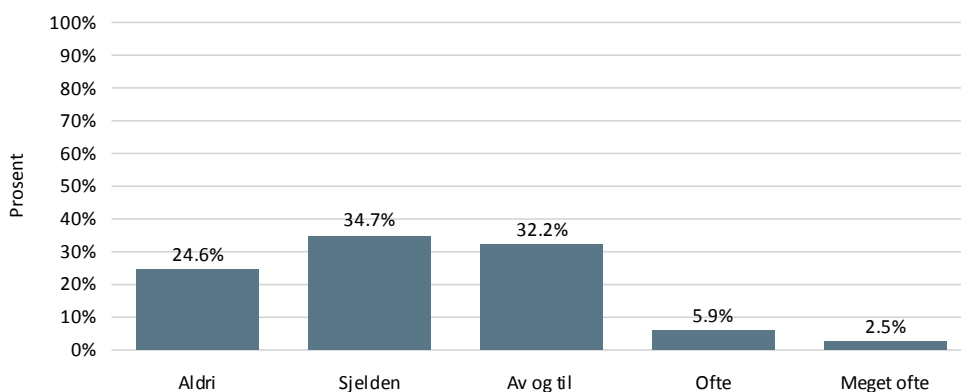
ANDRE ATFERDSTREKK

Til slutt har vi med noen andre atferds-trekk i undersøkelsen. Dette er mest for å se på hvordan ulike raser er på et par områder. Disse tabellene kan leses med et smil for de som er interesserte, men det ser ut til å komme fram en del spennende likheter og forskjeller mellom ulike raser.

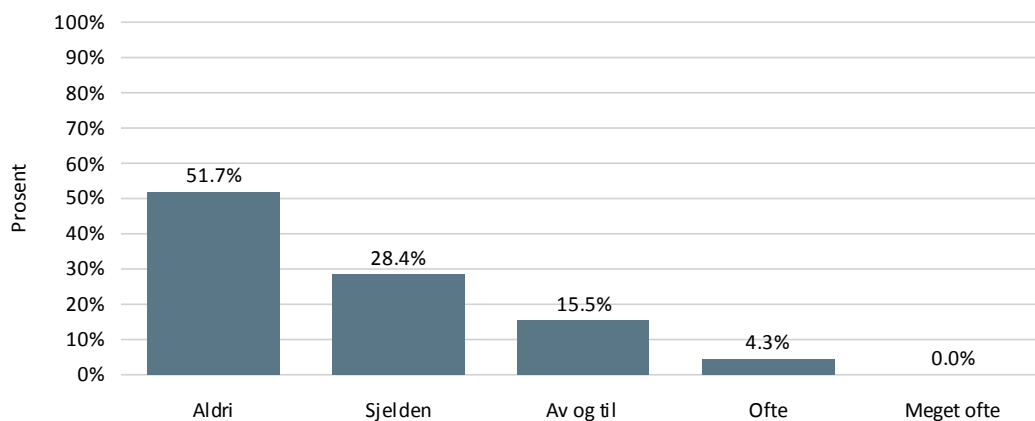
Er hunden glad i mat?

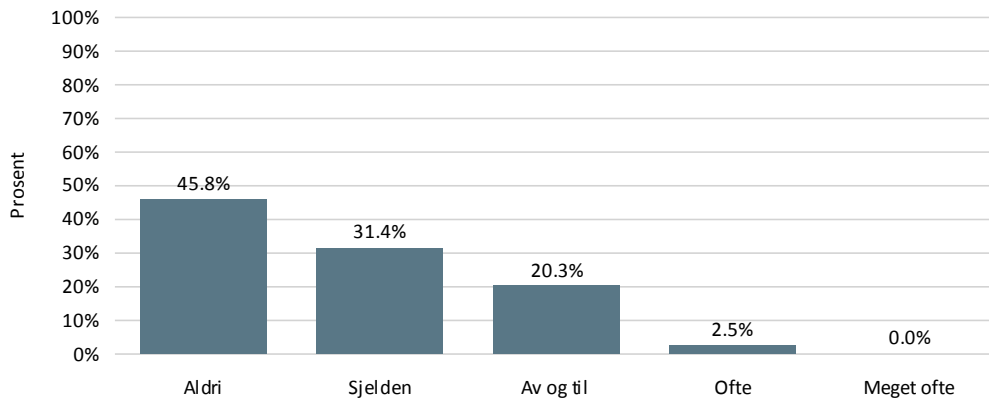
Hender det at hunden stjeler mat?

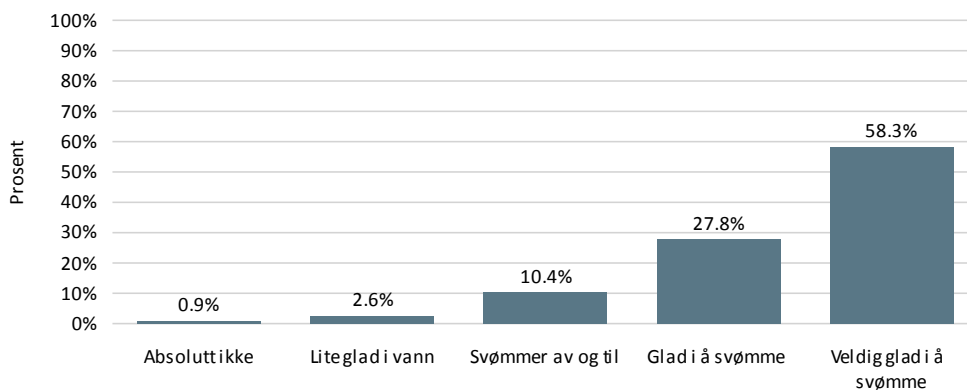
Hvis den får mulighet; hender det at hunden spiser møkk/avføring? “svært raskt:1”, til “svært seint:5”

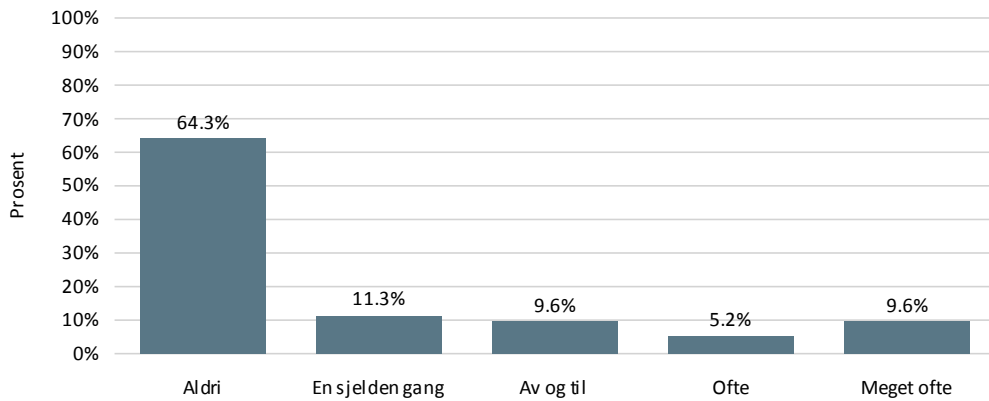
Hvis den får mulighet; hender det at hunden ruller seg i møkk/avføring?

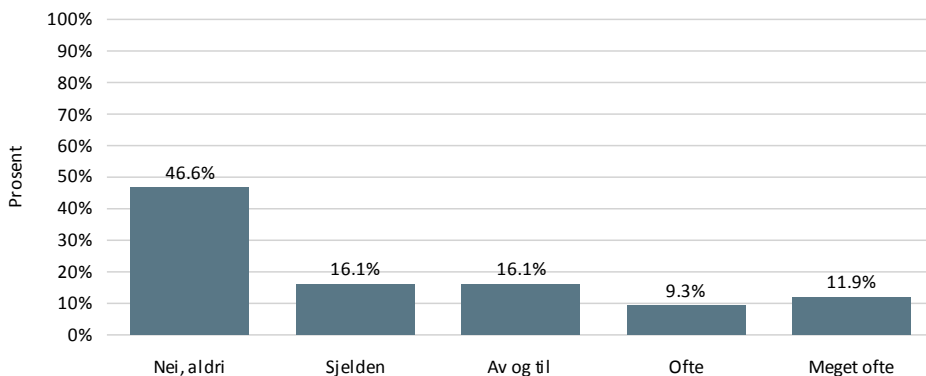
Er hunden glad i å svømme?

Sover hunden din i sengen? Aldri:0 Sjelden:1 Av og til:2 Ofte:3 Meget ofte:4

Får hunden ligge i vanlig sofa?

Oppsummering

Generell del

1. I undersøkelsen kom det inn 118 besvarelser. Dette er trolig en meget høy svarprosent men litt lite hunder til å lage sikre statistikker (men eierne har vært veldig flinke til å svare).
2. Andelen tisper var 53%, hanner 47%.
3. Ca 5% av hundene i undersøkelsen var kastrerte
4. Hundene var i hovedsak «normalt hold» og nesten svært få hunder ble vurdert som tynne eller fete.
5. Det er gitt svar på 25 hunder som er døde
6. Eiere er generelt sett meget positive til å delta med ytterligere spørsmål og blodprøver for å støtte forskningen på rasen

Helse

- 80% av eierne var godt eller meget godt fornøyd med hundens helse, mens ca 20% vurderte hundens helse til middels, dårlig eller meget dårlig.
- 36% av eierne rapporterte om vedvarende/alvorlige problemer med hud/pels/øre, og det ser ut at det er hyppig kløe/hudirritasjon, hyppig ørebetennelse hyppig hudbetennelse/utslett som er det hyppigste problemet .
- Allergi er verifisert hos 15% av hundene hunder, mens 9% oppgir symptomer som eneste diagnostikk.
- 4% av hundene hadde hatt “vedvarende eller alvorlige” fordøyelsesproblemer.
- 4% rapporterte om symptomer fra luftveiene på hundene. **Kennelhoste** 12% og **nesemidd** 6%, er de vanligste rapporterte enkeltårsakene.
- Øyesykdommer er registrert hos 4% av hundene (5 hunder)
- De fleste eiere oppgir at de oppfatter at hundene har normalt syn. Mens 3% mener at synet er noe nedsatt
- 5% (6 hunder) oppgis med problemer i ledd/skjelett.
- Spondylose er nesten ikke forekommende
- Det er registrert noen tilfeller av epilepsi.
- 12 eiere oppgir reproduksjonsproblemer, det innbilt svangerskap (8 tisper) og livmorbetennelse, 4 hunder , som dominerer.
- Hos hannene er det registrert forhudskatarr hos ca 6 av hundene
- Urinveisinfeksjon/blærekatarr er registrert hos bare 2 hunder
- 10 hunder, ca 8% av alle som har deltatt i undersøkelsen oppgir har hatt kreftsykdom
- Av dødsårsaker blant 25 hunder, var hudssykdommer, kreft og allergi nevnt som de hyppigste. Det er også noen ulykker/skader

Atferd

- 92% er meget godt eller godt fornøyd med hundens generelle atferd. De fleste hundene oppfattes som kontaktsøkende, glade og lettlærte. 15% karakteriseres som «humørsyke» og 6% som «pysete», 36% som «temperamentsfulle»
- Bare ca 2% sloss når de er løse “svært ofte” eller “ofte” med hunder av samme kjønn.
- Ca 9% av hunden kan vise aggressive signaler (“ofte-svært ofte) mot andre hunder av samme kjønn når de går i bånd.
- Frekvensen av hunder som har bitt av andre hunder (samme kjønn) «ofte/meget ofte» er under 1%.

- Den rapporterte frekvensen av knurring på voksne fremmede ligger på ca 2,6% (ofte-meget ofte).
- 0,8% av hundene ser ut til å ha relativt sterk/meget sterk angst for skudd, mens 6,8% har sterk eller meget sterk angst for fyrverkeri.
- Ca 0,9% av hundene har sterk angst for å være alene hjemme
- Ca 1,7% av hunden kan vise noe angst for åpne trapper
- Ca 1,7% av hunden kan vise noe angst for fremmede menn
- Rundt 3,4% av hundene bjeffer ofte på fremmede voksne
- 42% har en tendens til å bjeffe på dørklokken.
- ca 20% bjeffer ofte eller alltid når noen går forbi hus/hage men det er svært sjelden når noen går forbi bilen.
- Ellers vil 97% “ofte eller alltid” løpe etter vilt, mens rundt 89% vil løpe etter katter
- En god del hunder viser tendens til ulike repeterende “aktiviteter”, som biting i poten, slikking på forbein/bakbein osv.
- Nesten alle hundene er meget avslappet hjemme (~95%)

Arbeidet videre – samarbeid – forskningspotensiale?

Klubben har nå fått en god oversikt over forekomsten av en del helse og atferds-utfordringer i rasen(e). Hvis de som har svart er representative for rasen ser det ut som hundene stort sett har en god helse og atferd. Helseundersøkelsen vil sammen med generell kunnskap om rasen og opplysninger fra hundeeiere og ansvarlige oppdrettere gi en god oversikt over situasjonen.

Det finnes likevel enkelte helse- og atferdsutfordringer som klubben kan vurdere å følge med på for å bidra til at situasjonen ikke endrer seg i negativ retning. For Wachtelhund ser det ut til at en av de største utfordringene er hudproblematikk. Eierne er litt mindre fornøyd med generell helse enn det man ser i mange andre raser, og det kan se ut til at dette skyldes en relativt høy forekomst av hudproblemer

Norges veterinærhøgskole vil kunne bistå med hjelp og kompetanse, og dersom klubben ønsker å gå nærmere inn på enkelte problemstillinger kan en diskutere om det er mulig å få til et samarbeid. Når det gjelder sykdommer med arvelig disposisjon har vi stor aktivitet innenfor forskning innenfor en rekke sykdommer, der målsettingen er å bidra til å skaffe ny kunnskap og evt bidra til å utvikle gentester for arvelige sykdommer. NVH har gode internasjonale samarbeid slik at vi lett vil samarbeide med forskergrupper i andre land.

Med tanke på moderne genforskning, har en nå muligheter til å bidra til å gjøre viktige gjennombrudd, både når det gjelder sykdommer med enkel nedarving og mer komplekse sykdommer. For å gjøre dette trengs blodprøver fra syke hunder som kan sammenlignes med blodprøver fra friske hunder. **Blodprøver av gamle friske hunder er viktig denne sammenheng, og det kan være en viktig ressurs for klubben og tenke på innsamling av blodprøver fra slike hunder. Dette kan effektivt gjøres på utstillinger og treff, hvis eiere tar med seg også gamle hunder, selv om de kanskje ikke stilles mer.** Når det gjelder ulike sykdommer vil antallet prøver som trengs kunne variere fra ca 20 (hvis enkel arvegang) til over 100 (for mer komplekse sykdommer).

Det er selvsagt ikke slik at man kan love å finne noe innenfor en sykdom selv om man gjør et studie, men poenget er at tiden går, og at mulighetene til å samle inn materiale er noe klubben kan tenke over. Nå er det ikke slik at en nødvendigvis skal sette i gang store opplegg uten at en ser det formålstjenlig. Men dersom klubben hadde oppfordret til innsendelse av blodprøver for «aktuelle» sykdommer/atferdstrekk automatisk samle seg opp over tid, uten at det behøvd å skape unødvendig «hysteri». For mange ER det allerede tatt blod (eks «allergi verifisert av blodprøver»)- og det er bare spørsmål om å sende inn en del av prøven som er tatt. For hyppige sykdommer ville de dermed i løpet av noen år kunne ha et betydelig antall prøver som var egent for analyse. Lagring kan skje gratis hos oss (i hvert fall inntil videre).

Til slutt vil vi minne om at denne undersøkelsen er konfidensiell når det gjelder opplysninger om enkeltindivider og eiere og at det ikke vil komme ut flere opplysninger enn den typen frekvenstabeller som er vist i denne rapporten.

Jeg vil også takke klubben for et godt samarbeid og alle de som har besvart undersøkelsen. Det er vist et stort engasjement og ansvarlighet for å bidra til en best mulig helse og atferd hos hundene. Selv om det er få hunder i rasen i Norge, har en meget høy prosentdel av eierne svart på hunderøkelsen

Oslo 23/10-2013

Frode Lingaas